

**ÇEŞİTLİ MOBİLYA TIPLERİ VE KALİTE DÜZEYLERİNİN ARTVİN
ÖLÇEĞİNDE BELİRLENMESİ**

Enes ORHAN

**Yüksek Lisans Tezi
Orman Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı**

**Danışman
Prof. Dr. Hüseyin PEKER**

2018

Artvin

**T.C.
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORMAN ENDÜSTRİSİ MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI**

**ÇEŞİTLİ MOBİLYA TİPLERİ VE KALİTE DÜZEYLERİNİN ARTVİN
ÖLÇEĞİNDE BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Enes ORHAN

**Danışman
Prof. Dr. Hüseyin PEKER**

Artvin 2018

TEZ BEYANNAMESİ

Artvin oruh Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsüne Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum ‘‘eřitli mobilya tipleri ve kalite düzeylerinin Artvin leđinde belirlenmesi’’ başlıklı bu çalışmayı baştan sona kadar danışmanım Prof. Dr. Hüseyin PEKER ‘in sorumluluğunda tamamladığımı, bilgileri kendim topladığımı, deneyleri/analizleri ilgili laboratuvarlarda yaptığımı/yaptırıldığımı, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gsterdığımı, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallara uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim.
...../...../2018

Enes ORHAN

İmza

T.C.
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORMAN ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

ÇEŞİTLİ MOBİLYA TİPLERİ VE KALİTE DÜZEYLERİNİN ARTVİN
ÖLÇEĞİNDE BELİRLENMESİ

Enes ORHAN

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 22/01/2018

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 16/02/2018

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hüseyin PEKER .....

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Emrah PEŞMAN .....

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Hüseyin TAN .....

ONAY:

Bu Yüksek Lisans Tezi, Artvin Çoruh Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından .../.../..... tarihinde uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun .../.../..... tarih ve .....sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

.../.../.....

Doç. Dr. Hilal TURGUT
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

“Çeşitli mobilya tipleri ve kalite düzeylerinin Artvin ölçeğinde belirlenmesi” konulu çalışma mobilya endüstrisinde kalite/ürün yapısının ortaya konması ve mobilya modellerinin şehir, sosyolojik yapı ve kültürel özelliklere göre değişim gösterdiğinin belirlenmesine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Özellikle insanın olduğu tüm mekanlarda mekan donatı ilişkisi büyük önem taşıdığı bilinmektedir.

Çalışmada her daim yardımcı kıymetli Danışman Hocam Prof. Dr. Hüseyin PEKER’e şükranlarımı arz ederim. Literatür toparlanmasında ve anketlerde her zaman desteği olan sayın hocam Öğr.Gör. Abdi ATILGAN’a teşekkür ederim. Verilerin analizinde şahsıma desteğini esirgemeyen Orm. Müh. Mert ÇİÇEK ’e de minnettarım.

Mobilya endüstrisine katkılar sunacağı ümidiyle

Enes ORHAN
Artvin - 2018

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
TEZ BEYANNAMESİ	I
ÖNSÖZ.....	I
İÇİNDEKİLER	II
ÖZET.....	VI
SUMMARY.....	VII
TABLOLAR DİZİNİ	VIII
ŞEKİLLER DİZİNİ	IX
KISALTMALAR DİZİNİ.....	XI
1 GENEL BİLGİLER	1
1.1 Giriş.....	1
1.2 Orman Ürünleri Sanayinin Tanımı ve Kapsamı	2
1.3 Mobilyanın Tanımı	4
1.3.1 Mobilyanın Tarihsel Gelişimi	4
1.3.2 Mobilya Sektörünün Türkiye’deki ve Dünyadaki Durumu	7
1.3.3 Mobilya Endüstrisi	10
1.4 Mobilyaların Sınıflandırılması	11
1.4.1 Fonksiyon-Estetik Faktörlerinin Ağırlığına Göre Mobilya Sınıflandırılması	12
1.4.2 Mühendislik-Teknik Değerlendirmelerine Göre Mobilyaların Sınıflandırılması	13
1.4.3 Mobilya Cins ve Sınıflandırması.....	14
1.5 Tarih Öncesinden Günümüze Mobilya Üretim Tipleri.....	16
1.5.1 Antik Çağ Mobilyası	16
1.5.2 Ortaçağ Mobilyası (Gotik Mobilya).....	16
1.5.3 Rönesans Mobilyası	17
1.5.4 Barok Mobilyası	17
1.5.5 XIII. Louis Stili	18

1.5.6	XIV. Louis Stili	18
1.5.7	Restoration Mobilyası	19
1.5.8	William ve Mary Mobilyası	20
1.5.9	Anne Mobilyası	20
1.5.10	Georgian Mobilyası	21
1.5.11	Regence Mobilyası	21
1.5.12	XV. Louis Mobilyası	22
1.5.13	Rococo Mobilyaları	23
1.5.14	XVI. Louis Mobilyası	23
1.5.15	Derectoire Mobilyası	24
1.5.16	Chippendale Mobilyası	25
1.5.17	Adam Mobilyası	25
1.5.18	Hepplewhite Mobilyası	26
1.5.19	Sheraton Mobilyası	26
1.5.20	Empire (Ampir)	27
1.5.21	Louis Philippe (18. Louis) Mobilyası	27
1.5.22	Amerikan Koloni Stili	28
1.5.23	Art Nouveau	28
1.5.24	Art Decoau	29
1.5.25	Günümüz Mobilyası Modern Mobilya	29
1.6	Mobilyalarda Kalite	31
1.6.1	Mobilyada Kalite Özelliklerine İlişkin Olarak Yapılan Standart Testler	31
2	MATERYAL VE YÖNTEM	34
2.1	Araştırılan Bölgenin Genel Bilgileri	34
2.2	Araştırmanın Kapsamı	34
2.3	Verilerin Elde Edilmesi	35

2.4	Araştırma Bölgesi ve Örnekler.....	35
2.5	Ölçme Araçları	36
3	BULGULAR	37
3.1	Çalışanlara Yönelik Bulgular	37
3.1.1	Cinsiyete Göre Dağılım.....	37
3.1.2	Yaş Durumuna Göre Dağılım	37
3.1.3	Eğitim Durumuna Göre Dağılım.....	38
3.1.4	Toplam Çalışan Durumuna Göre Dağılımı	38
3.1.5	İşletmedeki Pozisyonlarına Göre Dağılımı	39
3.1.6	İşletmedeki Görev Sürelerine Göre Dağılımı.....	39
3.1.7	Mobilya İşletmedeki Üretim Tipine Göre Dağılımı.....	40
3.1.8	Üretim Miktarını Siparişe Göre Belirleme Durumu	40
3.1.9	Yeni Çıkan Makinelerin Güvenlik Sisteminin Yeterlilik Bilgileri Dağılımı .	40
3.1.10	Bu Sektörde Çalışmışlık Süresi durumu	41
3.1.11	Herhangi Bir Meslek Hastalığı Durumu	42
3.1.12	Meslekte iş Kazası Durumu Bilgileri	42
3.1.13	Üretim Tipi Kalitesinin Durum Bilgileri.....	42
3.1.14	Müşteri Memnuniyeti Önemi Durum Bilgileri	43
3.1.15	Son 5(beş) Yılda İş Yeri Değiştirme Dağılımı.....	43
3.1.16	Son 10(On) Yılda İş Yeri Malzeme Yenileme Durumu	43
3.1.17	.Son 10(On) Yılda İş Yeri Makineleri Yenileme Durumu Bilgileri	44
3.1.18	Çalışanların İşyeri alanı Hakkındaki Düşüncelerine Ait Bilgiler.....	45
3.1.19	İşyeri Yerleşim Planının kim Tarafından Yapıldığına Dair Bilgiler.....	45
3.1.20	Çalışanlar Tarafından Yenilenmek İstenen Makinelere Göre Dağılım.....	46
3.1.21	Mobilya Sektörünün Ergonomiklik Durum Bilgileri	46
3.1.22	Çalışanların Mesai Sürelerine Göre Dağılım	47

3.1.23	Yeni Ürünlerinizi Tasarlarken Mobilya Alıcıları İle Temas Bilgileri.....	47
3.1.24	İşletme Düzeni Ve Planı Hakkındaki Düşünce Bilgileri.....	48
3.1.25	Mobilya Endüstrisi İşletmelerinde Ürün Tipleri Ve Ürün Kalitesi ile ilgili Düşünce Bilgileri.....	49
4	TARTIŞMA VE SONUÇ.....	52
5	ÖNERİLER.....	56
	KAYNAKLAR.....	63
	ÖZGEÇMİŞ.....	67

ÖZET

ÇEŞİTLİ MOBİLYA TİPLERİ VE KALİTE DÜZEYLERİNİN ARTVIN ÖLÇEĞİNDE BELİRLENMESİ

Araştırmada; Artvin ilinde bulunan mobilya işletmelerinde mobilya tipleri ve ürün kalitesi analizi yapılmıştır. Çalışma kapsamında tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 6 iş yerinden toplam 75 çalışanla (iş yeri sahibi dahil) görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu işletmelerin (% 90.6)' sının mutfak dolabı, genç odası, yatak odası ve vestiyer üretimi yaptığı belirlenmiştir. Çalışanların (% 93.3)'ü ise ürettikleri ürünlerinin kaliteli olduğu ve kalite kontrollerinin yapıldığını bildirmişlerdir.

Günümüz mobilya endüstrisi ürün tipleri, ürün kalitesi, cinsiyet bilgileri, eğitim bilgileri, toplam çalışan yaş durumu vb. araştırılmış; Artvin ili mobilya üretim tiplerinin daha çok Artvin halkının ev ihtiyaçlarının en önemlilerinden olan mutfak dolabı, genç odası, yatak odası, vestiyer ve diğer mobilya ürünlerinin olduğu ve kalite noktasında istenen standartların elde edilebildiğinin bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Mobilya Endüstrisi, Ürün Tipi, Ürün kalitesi, Mobilya Tipleri.

SUMMARY

DETERMINATION OF VARIOUS FURNITURE TYPES AND QUALITY LEVELS IN THE SCALE ON ARTVIN

In the research; In the furniture enterprises located in Artvin province, product types and product quality analysis were done. In the scope of the study, a total of 75 employees (including workplace owners) were interviewed from 6 selected workplaces by chance sampling method. It has been determined that these enterprises (90.6%) produce kitchen cabinets, young rooms, bedroom rooms and cloakroom. The employees (93.3%) reported that their products were of good quality and quality controls were made.

Today's furniture industry includes product types, product quality, gender information, education information, total working age, etc. were investigated; Artvin ili furniture production types are mostly told that Artvin people are the most important ones of household necessities such as kitchen cabinets, young rooms, bedrooms, cloakroom and other furniture products and that the desired standards can be achieved at the quality point.

Keyword: Furniture Industry, Product Type, Product Quality, Furniture Types.

TABLolar DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1. Artvin İlçelerindeki Mobilya İşletme Sayıları	34
Tablo 2. Anket Yapılma Planı.....	35
Tablo 3.Cinsiyet Dağılımı	37
Tablo 4.Anketin Muhatabı İşçilerin Yaş Durumlarının Gösterimi.....	37
Tablo 5. Anketin Muhatabı İşçilerin Eğitimlerinin Durumuna	38
Tablo 6.Toplam Çalışan Sayısına Göre Dağılım.....	38
Tablo 7.İşletmedeki Pozisyonlarının Durumu.....	39
Tablo 8.İşletmedeki Görev Sürelerinin Durumu	39
Tablo 9.Mobilya İşletmedeki Üretim Tipine Göre Dağılımına Göre Dağılımı.....	40
Tablo 10. Üretim Miktarını Siparişe Göre Belirleme Durumu	40
Tablo 11.Yeni Çıkan Makinelerin Güvenlik Sisteminin Yeterlilik Durumu Dağılımı.....	41
Tablo 12.Meslekte Çalışma Sürelerine Göre Dağılım	41
Tablo 13.Meslek Hastalığına Yakalanma Durumuna Göre Dağılım.....	42
Tablo 14.İş Kazası Yaşanmasına Göre Dağılım.....	42
Tablo 15.Üretim Tipi Kalitesine Göre Dağılım.....	42
Tablo 16. Müşteri Memnuniyeti Önemine Göre Dağılımı.....	43
Tablo 17.Çalışanların Son 5 Yılda İşyeri Değişirme Durumu	43
Tablo 18. İş Yerinde Son 10 Yılda Malzeme Yenileme Durumu	44
Tablo 19.İş Yerinde Son 10 Yılda Makine Yenileme Durumu.....	44
Tablo 20.Çalışanların İşyeri Alanı Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı	45
Tablo 21.İşyeri Yerleşim Planının Kim Tarafından Yapıldığına Dair Bilgiler	45
Tablo 22. Çalışanlar Tarafından Yenilenmek İstenen Makinelere Göre Dağılım	46
Tablo 23.Sektörün Ergonomikliğine Göre Dağılımı	46
Tablo 24.Çalışanların Mesai Süreleri Dağılımı.....	47
Tablo 25.Yeni Ürün Tasarlarken Mobilya Alıcıları İle Temas Bilgileri Durumu.....	47
Tablo 26. İşletme Düzeni ve Yerleştirme Plan Bilgisi	48
Tablo 27.Ankete Katılan Çalışanlarının (75 işçinin)mobilya endüstrisi işletmelerinde ürün tipleri ve ürün kalitesi ile İlgili Sorulara Verdiği Cevapların Dağılımı.	49

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1.Antik Çağ Mısır Oturma Elemanı (Şener,2006)	16
Şekil 2.Ortaçağ Gotik Mobilya Oturma Elemanı(Şener,2006)	16
Şekil 3.Rönesans Mobilyası(Şener,2006)	17
Şekil 4.Barok Oturma Elemanı(Şener,2006).....	17
Şekil 5.XIII. Louis Oturma Elemanı(Şener,2006)	18
Şekil 6.XIII. Louis Yemek Köşesi(Şener,2006)	18
Şekil 7.XIV Louis Büfe (Şener,2006)	18
Şekil 8.XIV. Louis Yemek Masası (Şener,2006).....	19
Şekil 9. Restoration Mobilyası(Şener,2006)	19
Şekil 11.Anne Mobilyası Vitrin(Şener,2006).....	20
Şekil 10.William ve Mary Mobilyası Oturma Elemanı ve Sehpa(Şener,2006)	20
Şekil 12.Georgion Mobilyası	21
Şekil 13.Regence Mobilyası Yemek Masası (Şener,2006).....	21
Şekil 14. XV.Louis Mobilyası Konsol(Şener,2006).....	22
Şekil 15.XV. Louis Mobilyası Büfe (Şener,2006)	22
Şekil 16.XV. Louis Mobilyası Ofis (Şener,2006)	22
Şekil 17.Rococo Mobilyası Konsol ve Detay(Şener,2006).....	23
Şekil 18.XVI. Louis Yemek Masası(Şener,2006)	23
Şekil 19. XVI. Louis Vitrin (Şener,2006)	24
Şekil 20.Derectoire Ofis Mobilyası (Şener,2006).....	24
Şekil 21.Oturma Elemanı (Şener,2006)	25
Şekil 22. Vitrin (Şener,2006).....	25
Şekil 23. Vitrin	25
Şekil 24.Oturma Elemanı (Şener,2006)	26
Şekil 25.Hepplewhite MobilyasıYazı Masası (Şener,2006).....	26
Şekil 26.Sheraton Mobilyası Büfe (Şener,2006).....	26
Şekil 27.Empire(Ampir) Yazı Masası (Şener,2006).....	27
Şekil 28.Empire (Ampir) Masa Ayağı Detayı(Şener,2006)	27
Şekil 29.Louis Philippe Yazı Masası.....	27

Şekil 30.Amerikan Koloni Stili (Şener,2006)	28
Şekil 31.Art Nauveau Vitrin(Şener,2006)	28
Şekil 32.Art Decoau Konsol(Şener,2006).....	29
Şekil 33.Günümüz Mobilyası Oturma Elemanı (Şener,2006)	29
Şekil 34.Günümüz Mobilyası (Şener,2006).....	30
Şekil 35.Thonet Sandalyesi (Şener,2006).	30
Şekil 36. Modern Mobilya Çok Amaçlı Salon Duvarı(Şener,2006).	31

KISALTMALAR DİZİNİ

- TS :Türk standartları
ISO : Uluslararası standartlar teşkilatı
N : Katılımcı sayısı

1 GENEL BİLGİLER

1.1 Giriş

İnsan hayatını idame ettirdiği ofis vb. ve onu oluşturan mobilyalar tüketicinin toplumsal kimliğinin göstergesidir mobilyalar insan yaşamında insan tarihinden bu zamana kadar belli sınıfları ve statüleri yansıtmıştır(Kalınkara,2008; Tuğcuoğlu, 2008).

Günümüzde kullanılan mobilya temeli asırlar öncesi Nil vadisinde var olan sanat eserlerine dayanır. Bu günümüzün mobilya sektörünün en ilkel örneğine Mısır medeniyeti döneminde rastlanmaktadır. Taştan kabartmalar ve de duvar freskleri firavunların zamanına dahil taht ve oturma sekleri bulunuyorsa da buradaki uygarlık mobilyanın türüne benzer bulgular bu zamanda oldukça azdır. Bu asırda Mısır mobilyalarında ağırlıklı bir şekilde ahşaptan faydalanmaktadırlar. Mobilyaları, zaman geçtikçe değişim göstermiş ve yeni kademeler ise bir öncesinin etkisini içinde bulundurmuş ve önce yapılan mobilya önceki kademeye reaksiyon göstererek oluşmuştur. Mısır yapıtlarının etkisinde kalan Yunan ve Roma sanatı da fitri bu zaman içinde olgunlaşıp zengin hale gelmiştir. Özellikle eski Roma'da ise yatak; divanlar farklı tipli mobilya gibi kabul edilip, bu mobilyalar farklı ölçeklerde yapılan, oturma, yatma ve de yemek benzeri faaliyetlerde değerlendirmişler. Orta çağ'da çağın inançlarına yönelik yapılmakta olan sanatsal eserleri toplumların ihtiyaçlarını da bulundurmaya başlanmıştır. Rönesans'la beraber toplumun aile yapıları bilvasıta yaşayış tarzları da değişe gelmiştir. Yeni yapılan Evlerine geçme kavramı ortaya çıkması itibarıyla Rönesans'ın kaynağı olan İtalya'da mobilyalarda üst düzey gelişmeler olmuştur. Bu dönemlerde mobilya sektöründe, çok iyi kadife kumaşlar, kabartma deriler, gümüş ve pirinç raptiyeler kullanılıp, oymalar/kabartma özveri ile işlenip, dolapların kapaklarında tablo kadar değer katan resim ve şekiller yapmışlardır. Burjuvaların ortaya çıkmasıyla beraber mobilya tipleri gösterişe girmiştir. Bu asrın başında da mobilya sanatsalını değiştirilip etkileyen çok değer

katan etken olarak endüstri ortaya çıkmış olup, insan toplumundaki ekonomik ve de sosyal gelişimler mobilya arzını fazlalaştırınca sanatkarların elle yapıp göz nuru diye tabir edilen mobilya yerine, endüstri imalatına yatkın sade, süssüz standart mobilya kullanımı etkin olabilmıştır. Sade ve şekilsiz mobilyalar hem malzemeler için aynı zamanda işçilikler noktasında ucuz mal edildiğinden, modernleşmiş mimari koşutlu mobilya kavramı ortaya çıkmıştır. Düzgün çizimler geometrik formlar bugünün mobilyalarında kullanılmış değerler olabilmıştır (Şener, 2006).

Bu çağda insanlar, yaşamsal alanlarını ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir tarzda dizayn etmekte; en küçük boş alanları dahi fonksiyonel kullanabilmek için gayret göstermektedir. Tasarımcılar herhangi bir mobilyanın tasarımını yaparlarken ergonomi, fonksiyonellik, estetik, malzeme, üretim yöntemleri ve psikoloji konularında bilgilerinin olması zorunludur ve bir yeni mobilya türü ortaya koyarken belli ölçüler içerisinde kalmak durumundadır. Bazı toplumlarda kullanılan mobilya göçebe olarak hayatlarını devam ettiren toplumlarda sandık, divan, masa olarak belli bir düzenek yardımıyla altına konulan kamış ve de portatif yatak vb. gibi taşımaya uygunluğu göz önüne alınmaktayken yerleşik hayatta tarz değiştirip dolap, masa, koltuk, kitaplık gibi standart mobilya haline dönmüştür(Kalınkara, 2008; Tuğcuoğlu 2008).

Mobilya endüstrisinde uygulanan tüm test/standartlar ürünlerde mukavemet, ürün kalitesi, işlevsel özelliklerinin belirlenmesinin yanında laboratuvarlarda belirlenen sayısal değerlerle de nitelikli ürünler oluşmaktadır; bu sayede yeni pazarlar oluşturması sağlanarak yeni rekabet de artacaktır. (Öztürk,2016).

Mobilya ürün tiplerinin belirlenmesi konusunda mobilya işletmeleri(Artvin iliölçeği) araştırılmış, ürün tipleri ve ürünlerde kalite düzeyi ve belirlenmeye çalışılmıştır.

1.2 Orman Ürünleri Sanayinin Tanımı ve Kapsamı

Ülkemizin ormanlık alanı 21,2 milyon hektar olup 15,4 milyon hektarlık kısmı verimli orman niteliğindedir. Verimli orman niteliğindeki alanlardan her yıl ortalama olarak 12-13 milyon m³ mobilya endüstrisi odun üretimi yapılabilmektedir. Endüstriyel odun ihracatımız 12000 m³ aşamazken, ortalama 2-2,5 milyon

m³/seneithalat yapıldığı nazara alınmış olunursa orman ürünleri sanayisi yasadışı kesimle birlikte yılda 15-16milyom m³ endüstriyel odun işlemektedir (Kök; 2009).

Ormandan elde edilen asli ve tali(ikincil) orman ürünleri olmak üzere iki kısımdır.

Ormandan elde edilen asli ürünler;

- Tomruk
- Maden direği
- Tel direği
- Sanayi odunu
- Lif-yonga odunu
- Kâğıtçılık odunu
- Yakacak odun

Odunlardan elde edilen ikincil ürünler;

- Reçine
- Sığıla yağı
- Defne yaprağı
- Çeşitli tıbbi ve aromatik bitkiler

Palamut, mazı,çam fıstığı, kestane, keçiboynuzu, ıhlamur vb. çeşitli meyve tohumu ve çiçekler olarak sayılabilirler(Öncer; 1991).

Orman ürünü sanayimiz, ağaç hammaddesini bükme, yarma, kesme, soyma, biçme, yongalama, liflendirme, yapıştırma, presleme, buharlama, kurutma, emprenye gibi. İşlemlerden geçirilip değiştirerek mamül ve yarı mamül üretimi yapan, ayrıca ormanın diğer bitkilerinden elde edilen ürünleri işleyip diğer sanayi kollarına hammadde üretilen ve de gerekli olduğunda birbirlerinin ürünlerini hammadde gibi kullanabilen entegre niteliğinde bir sanayi alanıdır(DPT; 1995).

Orman endüstrisi ürünler sanayisi genel olarak üç şekilde sınıflandırılabilir;

1. Birinci imalat sanayi: Kereste endüstrisi, levha endüstrisi(kaplama, kontrplak, kontratabla, yonga levha, lif levha, vb.), kâğıt hamuru ve kâğıt endüstrisi.
2. İkinci imalat sanayi: Birinci imalat sanayisinin mamül ve yarı mamüllerinin hammaddesini kullanan parke, doğrama, mobilya, prefabrik ev üretimi.

3. Diğer orman ürünleri sanayisi: Müzik aletleri, ayakkabı kalıbı, ahşap oyuncak, ahşap torna mamulleri kalem sanayi ve çok geniş alan olduğu için sayılamayacak derecededir(Özkara; 2004).

1.3 Mobilyanın Tanımı

Mobilya, kelimesi İtalyancadan (Mobilia) gelmektedir ve “oturulan, yemek yenilen, çalışılan, yatılan alanların döşenmesine yarayan taşınabilir eşyalara” verilen isimdir (Parlatır, 2000).

Başkabir tanıma göre ise mobilya, insanların ve diğer canlıların yaşamsal ihtiyaçlar güven veren ve konforlu bir tarzda karşılayabilmesi, çalışması için yapılmış olan mekan içindeki farklı malzemeden oluşturulmuş, estetik ve işlevsel elemandır (Akın, 2003; Malkoçoğlu, 2012).

Mobilya diğer bir tanımı ise oturma, yatma, çalışma ve depolama faaliyetlerinin gerçekleştirildiği özihtiyaçlarını, sosyal ve kültürel açılardan düşünülerek, güvenli vedekonforlu tarzda karşılamayı amaçlayan elemanlar veyahut sistem olarak tanımlanmaktadır (Sadık, 2005).

Mobilya toplumun inançlarına, kültürüne, kimliğine göre şekillenmekte ve hali hazırda "kahverengi eşya" gibi de bilinmekte olup, alıcı isteği guruplandırmasında "dayanıklı tüketim malları" gurubuna girmektedir (Parlatır, 2000; Erdem, 2007).

1.3.1 Mobilyanın Tarihsel Gelişimi

İlkçağlardan bu günlere dek geçen uzun zaman içinde çok değişik medeniyetlerde, çok değişik tarzlarda mobilya adına örnekler yapılmıştır. Mobilya üretimleri ilk çağlarda insanlara yalnızca gereksinim odaklıydı. Zaman geçtikçe mobilya sadece gereksinim değil aynı zamanda bir prestij aracına dönüşmektedir. Eski Mısırlıların papirüs ve palmiye yapraklarını bir araya getirerek yaptıkları yatakları, prestijden çok, gereksinime hizmet etmekteydi (Sönmez, 2011).

İlkçağlardan bu güne kadar geçen zamanlar içinde çok değişik medeniyetlerde, çok değişik şekillerde mobilya adına örnekler yapılmıştır. Bundan dolayı, mobilyalar, çağın ve o zamanın özelliklerini belirttiği için, tarihsel incelemeler çerçevesinde de çok değerli bulgulardır. Mobilyaların malzemeleri, büyüklükleri, kullanılan bağlantı elemanları, kulpları, süsleri, toplumların fiziksel, sosyal, kültürel ve teknolojik değişimine çok önemli bir delildir. İlk çağlarda insan toplumlarının mobilya üretimleri yalnızca gereksinim odaklıydı. Zaman geçtikçe mobilya bir tek gereksinim değil aynı zamanda bir prestij'e dönülmüştür. Eski Mısırlıların papirüs ve palmiye yapraklarını bir araya getirerek yaptığı yatakları, prestijden çok, gereksinime hizmet etmekteydi. Bunlarla birlikte, insanların dönemseller gelişimleri ile beraber, gereksinimlerini arttırdı ve buna bağlı olarak mobilyadan istekleri de artırmıştır (Sönmez, 2011).

İlk insanın ihtiyaçtan oluşan bir şeyler üretmeyi isteyip başlaması, mobilyaların da ilki olmuştur. Mobilya ilk zamanlarda bir tek gereksinimler için ortaya çıkmışsa da zamanlar geçtikçe bir öncelik (prestij) aracı durumuna gelmiştir. Mesela eski Mısır'da sandalyeler ve koltuklar bir tek yüksek sınıfa (havass'a) ait idi. Bu Günümüzde de bu denli anlayışlar vardır. Mobilya, şahısların toplum içindeki yerini, konumunu ilerleyebilmektedir. Genel olarak mobilyalar, kendi çağının ve döneminin özelliklerini yansıtır. Yaşanılan hayatın şartlarına göre mobilyaların tarzları da değişebilmektedir. Ekonomik, kültürel, sosyal şekilleri mobilyanın tarzlarında belirlemek mümkündür. Mobilya yapılışında da diğer malzemelerin üretimlerinde olduğu gibi insan başta olarak önce kâinatta hazır olarak bulunan malzemeyi kullanmıştır. Ağaç, taş ve killi toprak olan bu şekil malzemelerden mobilya oluşumunda çoğunlukla kullanılan ürün ahşap veya masiftir. Ağaç malzemelerin en güzel tiplerini eski Mısır'da bulabiliriz. Mısır mobilyaları matematiksel değerlere istinaden tasarlanmıştır. Ahşap malzemenin döndürülerek işleme sokulması yani tornalaması gibi yöntemlerde eski Mısır'da çok kullanılan bir yöntem idi. Ağaç torna makineleri ile elde edilen türler birkaç asır sonra da tekrarlanmış ve bu günümüze kadar büyük bir değişiklik oluşturmadan gelmiştir. Tarihin her safhasında üretilmiş olan mobilya ve bu günümüze kadar kalan ilk mobilya çeşidine ilk çağda (M.Ö. 2700–1075) seneleri arasında Mısır'da rastlanmaktadır. M.Ö. 4 bin senelerinde

Mısır'daki ağaç mobilya düzeyine, Avrupa ülkeleri anca Rönesans'ta ulaşabilmiştir. Mısır mobilyasında masif parçalar keten ipler veya benzeri ile birbirlerine bağlanıyordular. İpler kurutulma işlemine tabi tutmadan kullanılıyor, bunun için önce kurutmaya tabi tutmadan yapılıyordu ve kuruyunca büzülerek birleşme noktalarını sağlamlaştırıyordu. Sonraları ise masif geçmeler, yani bir araya getirmeler yapılmıştır. Aynı dönemde ise hayvansal tutkalların kullanılır hale gelmesiyle birleşme noktalarının mukavemeti artırmıştır. Tutkalların kullanımıyla birlikte tutkal maddesi kaplama işlemlerini de yapmaya başlamıştır. M.Ö. 1500 senelerinde yapılmış olan ve Mısır Firavunu Tutan kamen'in mezarında bulunan kaplamalı sandık, bu tekniğin çok eski yüz yıllarda gelişmiş olduğunu göstermektedir. Mısır mobilyasında bir birlerine benzeyiş içinde olan klasik Yunan ve Roma'dan itibaren karşımıza çıkan "Ortaçağ dönemi", Rönesans mobilyası türlerini hazırlayıcı bir devir olarak düşünülebilir. Genellikle ortaçağın mobilyaları süsü çok ve gösterişi bol olan elemanlardan oluşur. Ağaç malzeme yapımı yöntemlerinde ustalık yapabilen kişiler arttıkça süslü ve karmaşık çeşitlere olanak sağlayabilen bir malzemedir. Orta çağda torna tezgâhı genel olarak oturma ve yatak vb. mobilyaların desteğini sağlayan elemanlarının yapımında kullanılmıştır. Rönesans ve sonrası "Stiller dönemi" diye ad verilmiş. Bu devir 16. yy. ilk senelerinde 1815'e kadar devam eder. Rönesans, Barok, Rokoko, Neoklasik, Ampir bu asrın stilleridir. Bu yıllarda "marangoz" un yerini "mobilya ustası" almış, mobilyalar çok büyük bir hamiyetle ve el işçiliği ile kıymetli ağaçlardan yapılmıştır. Genellikle süslerin ön planda olmasına ve biçimsel güzelliklere özelliklere ehemmiyet verilmiştir. Ahşap veyahut masif malzemenin oymacılığa, süslemeciliğe yatkın olan güzelliği de bu mobilyalarda girift biçimlerle ve birer ayrıcalık (prestij) kaynağı olmaya götürmüştür. Meşe, Maun ve Ceviz gibi ağaç odunlarından yapılmış mobilyalar çoklukla duvar önlerine konulmaya yatkın bir şekilde tasarlanmıştır. Bu dönemde mobilya takımları da ilk olarak yapılmaya başlamıştır. 19. yy. genel olarak sosyal kurumlar için bir başkalaşım dönemidir. Bu başkalaşım ve arayış ahşap mobilya biçimlerine de yansımıştır. 19 yy. dan başlayarak makina her yerde ihtiyaç olduğu gibi mobilya tasarımına da girmiştir. Oysa ürün çeşitlerini makinaya uyarlamak ya da makine ile yapılabilecek çeşitler tasarlamak için baya yıllar geçmesi gerekmiştir. Toplumun gelenekleri Endüstri dönemine geçiş ile beraber yıkılmış, yerlerine yeni değerler, beğeniler getirilememiştir.

Önceleri alma gücü çok az olan orta sınıfın olanakları artmış beğenileri ise yozlaşmıştır daha iyisine göz dikilmiştir. Bu senelerde ahşap mobilyalar da bu tüketici potansiyeline göre üretilmiştir arz talep dengesi gözetilmiştir. Endüstri sanayilerinin gelişim göstermesi ile birlikte yapay ağaç malzemeleri ortaya çıkmış, bu yeni ortaya çıkan malzemelerin doğru kullanımları da mobilyadaki şekilsel sorunlarına bir yenilerini eklemiştir (Malkoçoğlu, 2012; Kurtoğlu, 1986).

1.3.2 Mobilya Sektörünün Türkiye'deki ve Dünyadaki Durumu

Mobilya endüstrisinin ülkemizdeki gelişim süreci 19. asırda orman endüstrisi ürünler sanayisinde yapılan yatırımlardan sonra başlamaktadır. Türkiye'de mobilya sektörü çoğunlukla gelenek yöntemleriyle çalışmakta olan küçük çaplı işletmeden oluşabilmektedir. Nüfusun artması, kırsaldan şehre göçme sonucunda süratli kentleşme ile sosyo-ekonomik ve sosyo- kültürel gelişime mobilyalara olan talebi her zaman artabilmiştir. Bu durumda ise, 1970'li senelerde orta ve büyük ölçekli işletmeler ortaya çıkıp endüstriye girebilmesi ile sayıları sürekli olarak yükselmesine sebep olabilmıştır olabilmıştır (Demirci, 2005).

Mobilya endüstrisi, orman ürünleri endüstrisinin imalat sanayi bakımından ikinci sırada yer almaktadır. Türkiye'nin mobilya sektörü ağırlıklı olarak geleneksel yöntemleriyle çalışmakta olan atölye şeklinde, küçük ölçekli fabrikalarla beraber 1990'lı yıllarda orta ve büyük ölçekli işletmelerin katılmasıyla bilgi ve sermaye odaklı üretim dalı olup son 10 yıl içinde dış ticaretinde açık vermeyen ender sektörlerden bir tanesi konumunda olmuştur. Süratli değişim ve gelişim döneminde bulunan sektörün kalitesi, markası, coğrafi konumu, küçük-büyük ölçekli işletmeleri, genç nüfusu vb. sebepler doğrultusunda iç ve dış pazarlarda potansiyel arz etmesine sebep olabilmektedir (TOBB, 2013).

Son yıllarda ülkemizde artış gösteren nüfus ve refah seviyesiyle birlikte konut ihtiyacı artmış ve konutlardaki bireylerin mobilya gereksinimleri de doğal olarak artış göstermiştir. Bu artışla birlikte şehirlerdeki küçük atölye tipi imalat yapan üreticiler tarafından bu istekler karşılanamamaktadır. Bu alanda teknolojinin gelişmesi ile birlikte seri üretim yapan makinelerle beraber mobilya üretimi son

derece artmıştır ve ağaç malzemedен her türlü biçim ve form elde edilmesi sağlanmıştır. Türkiye’de bulunan potansiyel ve stratejik konumunun önemini anlayıp tanıtma faaliyetlerini ve ilişkilerin devamlılığında artış sağlanabilirse, uluslararası mobilyacılık sektör pazarında iyi bir yere gelebilir. 2023 senesi için düşünülen gösterimlere göre Türkiye’nin mobilya endüstri sıralamalarında dünyada 10. , Avrupa sıralamasında ise ilk 5’te en kapsamlı mobilya üretimi yapan ülke konumuna gelecektir (TOBB, 2013).

Mobilya sektöründe geçtiğimiz yirmi senedir büyüme gerçekleştirdiği gerçeği bir takım sıkıntıları da kendisiyle beraber getirmiştir. Türkiye’nin mobilya endüstrisinin üretimi ile ilgili sıkıntıları başlıca şunlardır ; yeterli olmayan hammadde, vasıfsız ve karar verilmeyen işgücü eksikliği, teknoloji yeniliklerine ulaşmama sorunu ve benimseyememe sıkıntısı, antropometrik noktada insanımıza uygunluğu olan modeller geliştirememe, Türkiye’de mobilya endüstrisinin üretim ile ilgili sıkıntılar başlıca; yetmeyen hammadde, amaçsız işgücü, teknoloji yeniliklerine ulaşmama ve benimseyememe, antropometrik noktadan insanımıza uyan modeller geliştirememek, yurdumuzda ve yurdumuz dışında ulaşılmak istenen noktayı hakikî belirleyememe, herhangi bir plan ve program yapılamayan üretimdir. Bununla beraber, verimi az üretimler ve fiyatı yüksek ama kalitesi az ürünlerle yeni pazarlara girişememe ve girişildiğinde de dayanma gücü yetiremeyip geri çekilme kesintisiz olabilmektedir (Dizdar ve Özen, 2001).

Mobilya üretimi Dünyadaki durumu ise 300 milyar doları aşmış olup, bunun ise yarıdan fazlası üretim gerçekleştiren ülkelerde alıcılara arz edilirken takribî 110–120 milyar dolarlık kısmı uluslararası ticarete konu olmaktadır. Bu sayıda dünya toplamda mal ihracatının %1kısımınamukabil gelebilmektedir. Ülkemizin 6 milyar dolarlık üretimi kapasitesi dünyanın mobilya sektörü üretimi % 2 kadarını oluşturmuş bulunmakla beraber, dünyanın mobilya ihracatından takribî % 1 pay almaktadır (Anonim, 2010).

Eurostat 2007 senesi değerleri kapsamında AB mobilyacılık endüstrisi, 130 milyar Euro’nun üzeri üretimdeki değerleri, 136 milyar Euro’yu geçen kazancı ve takribî 41,1 milyar Euro’luk katma değeri ile dünyanın mobilya piyasasında oldukça önemli

bir kısma sahip olmuştur. Almanya, İtalya, İngiltere (Birleşik Krallık), Fransa, İspanya ve Hollanda AB'nin çok kapsamlı ve çokça mobilya tüketen ve toplamda AB tüketiminin %77'lik kısmını kapsamaktadır. Birçok AB ülkelerinde mobilya sektörü üretimi ana kaynaklı endüstridir ve dünyada ise rekabeti seven bir yapıya sahiptirler.2007 senesinde dünyanın mobilya imalatının yarısına yakını AB devletleri karşılamaktadır. AB mobilya sanayinde 150.000'in üzerindeki firma faaliyet yapmakta ve yaklaşık 1,4 milyon kişi istihdam edilmektedir buda büyük iş sahası demektir. Gelişme gösteren ülkelerde ise dünyanın mobilya üretiminin takribî % 52'sini kapsamaktadır. Dünyada ise geniş çaplı mobilya üretici ülkeleri sırayla A.B.D. İtalya, Almanya, Japonya, Fransa, Kanada ve İngiltere'dir ve 131 milyar \$ yakın üretim yapmaktadır, Gelişmiş ülkelere göre gelişimi az olan veya gelişme safhasında olan ülkeler de de dünya üretimine oranı ise % 48'ini gerçekleştiriyorlar. Bu ülkelerin dördü; Çin, Polonya, Vietnam ve Brezilya ve son dönemlerde ise özellikle ihracata dönük tasarım ve üretimi gerçekleştiren yeni endüstri fabrika tesislerinin sayesinde seri üretimler de artışı göstermiştir (TC Bil San ve Tek Bak., 2012).

Mobilya sektöründe Dünya 110-120 milyar dolarlık uluslararası ticaret hacminden takribî % 1,1 oranında bir payı Türkiye alabilmektedir. Dünyanın mobilya üretimine oranını ise %2'sini Türkiye karşılayabilmektedir. Bunun için ise Türkiye'nin gelişmekte olan, mobilya üretimi yapan ülke olarak da Polonya, Brezilya, Vietnam ülkeleri ile beraber ABD, Çin, İtalya gibi merkezde olma statüsü olan ülkelere rekabeti yapabilmektedir. Bunlarla beraber 2009'da kriz dolayısıyla gerçekleşen düşüş yaşayıp 2011 den sonra Türkiye'nin mobilyacılık sektörünün ihracatı 1,5 milyar doları geçebilmiş bulunmakta olup, 2012'de 1.819.567.108 dolar olarak kayda geçmiştir. Bu rakamlarla Türkiye dünyanın 22'nci mobilya ihracatçısı konumuna gelmiş ve 170 ülkeye ihracat gerçekleştirebilmektedir. Mobilya endüstrisi sektörü 2012'nin ikinci altı ayında ise, 2011yılıının aynı zamanına nazaran % 12,7 artış göstermiştir(MÜSGAD, 2013; Türkmen, 2014)

1.3.3 Mobilya Endüstrisi

Türkiye'nin mobilya endüstrisinin diğer endüstrilere nazaran eskiye dayanan ve sürekli hizmet veren sektörlerden biridir. Uzun yıllardan beri kısmen atölye tarzı işletmelerde kendisini devam ettiren sektör, atölyelerinin birbirlerinden farklı ve küçük olmaları dolayısıyla ilişkilerinin sabit kalabildiği, teknoloji anlamında ilerleyişlerinin çok yavaş gelişim gösterebildiği emeği çok olan sektör olarak da bilinmektedir(Sakarya,2014).

Mobilya endüstrisi sektörünün, Türkiye'nin ekonomisine dünya çapında pazarlara da açılabilirdiği ve gelişimini de hızlı tarzda gerçekleştirebildiği oldukça önem arz eden yapıtaş konumundadır. Sektördeki gelişim ile oluşturulduğu istihdam, katma değer, ciro ve kapasite alanı gibi ülkenin önemli makroekonomi oranlarını da olumlu bir şekilde etkilemekte olduğu bildirilmiştir(Olpak,2013).

Türkiye'nin mobilya fabrikaları genel olarak Marmara ve İç Anadolu bölgelerinde faaliyet sürdürmektedirler. Bu bölgelerde bulunan illerde mobilya üretimleri yapıldığı, genellikle Kayseri, Ankara, İstanbul, Bursa ve İzmir'in mobilya sektöründe istihdam bakımından önem arz eden bir yere sahiptir. Mobilya endüstrisi sektöründe Kayseri, üretimler ve ihracatlar anlamında Türkiye'nin ilk sıralardadır. Genel olarak kapasitesi büyük olan firmalar, Türkiye'deki en büyük 20 mobilya üreticisinin 11'i Kayseri'de faaliyet sürdürmektedir. Genellikle koltuk, kanepeler ve yataklar üretiminin çokça yapıldığı bölgede son senelerde yatak odası, yemek odası, çocuk odası, genç odası vb. diğer ürünlerin tiplerinin üretimini de epeyce artmış durumda (Yılmaz, 2013).

Potansiyel noktadan izlendiğinde Türkiye'nin bu mobilya endüstri sektörünün uluslararası alanda tutunabilecek niteliğe sahip olabilmesine karşın seneler içinde birden fazla açıdan gelişim gösterebilmesinin yanında mobilya sektöründe sürekli hale gelen türlü sorun teşkil etmesiyle baş başa kalabilmişlerdir. Bu sıkıntıların ilk başında tasarım ve marka gelmektedir (MÜSİAD, 2013).

Uluslararası pazarlarda tüm ülkelerin sahibi olan markalar kadar güçlü, ve de sektörünün tasarımlar noktasında yetenekleri kadar rekabetçi olabildiği gerçeğinin

göz önünde bulundurduğumuzda, Türkiye'nin mobilyası sektörü rekabet edebilme gücünün düşüşüne sebep olan en birinci neden markalaşma süresinin daha çok yeni ve tasarımlar noktasında kabiliyetlerinin çokça zayıf olması olarak da söylenebilir. Türkiye'nin mobilyacılık sektörü, uluslararası pazarda kalitesinin yüksek ürünler imajıyla tanınmadığı da görülebilmektedir ve rekabet edebilme gücü noktasından bakıldığında ise bu uluslararası pazarda en büyük dezavantajlardan birisidir. Ülkedeki tecrübeli firmaların tasarımdan ileri seviyede faydalanma noktasından sıkıntılar yaşanabilmektedir(Gürpınar ve Barca, 2007).

Tasarım faaliyetlerinin kataloglardan modeller çıkarma olarak bilen firmaların çoğunluğu yeni bir ürünün tasarımı ve geliştirebilme noktasında stratejiler izleyen dünyadaki rakipleri karşısında ise rekabet edebilmeme olanakları epeyce düşmektedir. Bu sorunlarıyla beraber, mobilya endüstrisi ise Türkiye'de gün geçtikçe daha da iyiye giden sektörlerinden birisi de görülebilmekte ve her sene bir önceki yıla nazaran daha rekabet edebilen bir sektör olarak da güç kazanabilmektedir (Sakarya, 2014).

1.4 Mobilyaların Sınıflandırılması

Fonksiyonel Yaklaşım Açısından Mobilyaların Sınıflandırılması

- Temel Eylem Biçimine Göre Mobilyalar
- Oturma eyleminde kullanılan mobilyalar
- Yatma eyleminde kullanılan mobilyalar

Mekân Türüne Göre Mobilyalar

- İç mekân mobilyaları
- Özel mekânlar; yemek odası mobilyası vb.
- Genel mekânlar; okul sırası vb.
- Dış mekânlar; bahçe mobilyaları.

Tasarım Üretim ve Kullanım Bütünlüğüne Göre Mobilyalar

- Münferit-tekil mobilyalar
- Grup mobilyalar, modüler mobilyalar
- Mekân-projeye dayalı mobilyalar

Kullanıcı Yaş Gruplarına Göre Mobilyalar

- Çocuk mobilyaları
- Genç mobilyaları
- Yetişkin mobilyaları
- Yaşlı ve özürlü mobilyaları

Fonksiyon sırasına göre mobilyalar

- Tek fonksiyonlu mobilyalar
- Birden fazla fonksiyonu olan mobilyalar

Kullanım eylemine göre mobilyalar

- Sabit mobilyalar
- Hareketli mobilyalar

Eşlenik eşya türüne göre mobilyalar

- Televizyon dolabı
- Kitap dolabı (Şener, 2006).

1.4.1 Fonksiyon-Estetik Faktörlerinin Ağırlığına Göre Mobilya Sınıflandırılması

Fonksiyon Ağırlıklı Rasyonel Mobilyalar

- Yeni klasikler
- Modern mobilyalar

Estetik Ağırlıklı İrrasyonel Mobilyalar

- Klasik ya da stil mobilyalar
- Erotik biçimli, fantezi mobilyalar

Estetik Tanımlama Açısından Mobilyalar

- Üçgen, kare, daire ve bunların türevlerinin kullanım durumlarına göre mobilyalar
- Sertlik, yumuşaklık, statiklik, dinamiklik, sıcaklık, soğukluk, çizgisellik, şeffaflık vb. psikolojik etkilerine göre mobilyalar
- Genel estetik değerine (form, renk, doku, ton, ritim, orantı, denge, uyum vb.) göre mobilyalar (Şener, 2006).

1.4.2 Mühendislik-Teknik Değerlendirmelerine Göre Mobilyaların Sınıflandırılması

Malzeme Türlerine Göre Mobilyalar

- Masif (ağaç) mobilyalar
- Ahşap mobilyalar
- Plastik mobilyalar
- Kombine mobilyalar
- Diğer malzemelerden üretilen mobilyalar
- Plastik mobilyalar
- Kombine mobilyalar
- Diğer malzemelerden üretilen mobilyalar

Genel Konstrüksiyon Türüne Göre Mobilyalar

- Çerçeve (iskelet) mobilyalar
- Kutu (tabla) mobilyalar
- Kombine mobilyalar

Montaj Sürecine Göre Mobilyalar

- Montajı, üretim sürecinde (mekânında) tamamlanan mobilyalar
- Montajı, kullanım mekânında yapılan mobilyalar
- Üretim zorunluluğu nedeniyle yapılanlar
- Monteye hazır olarak tasarlanan (RTA) mobilyalar

Ergonomik Değerlendirme Açısından Mobilyalar

- Ergonomik mobilyalar
- Ergonomik olmayan mobilyalar

Üretim Kalitesi ve Sayısına Göre Mobilyalar

- El işi mobilyalar
- Kütle üretimi mobilyalar
- Otomasyon ya da ileri teknoloji (Hi-Tech) ürünü mobilyalar

Kalitelerine Göre Mobilyalar

- Standartlarına uygun kalite belgeli mobilyalar
- Kalite belgesi olmayan mobilyalar

Ekonomik Değerlendirme Açısından Mobilyalar

- Piyasa malı ticari mobilyalar

- Normal-standart mobilyalar
- Yüksek kaliteli pahalı mobilyalar (Gence, 2001)

Ülkemizde mobilyalar pratikte daha çok kullanım amaçlarına göre sınıflandırılmaktadır (Şener, 2006)

1.4.3 Mobilya Cins ve Sınıflandırması

Oturma için olan mobilyalar

- Tabure
- Sandalye
- Koltuk
- Kanepe

İstirahat için oturlan mobilyalar

- İstirahat koltuğu (alçak)
- İstirahat koltuğu (yüksek)
- Kanepe

Yatmak için kullanılan mobilyalar

- Yatak
- Yatak (3,4 kenarlı)
- Yatak (tek ve 2 katlı)
- Katlanabilen yatak

Oturmak ve yatmak için olan mobilyalar

- Sedir
- Kanepe – yatak
- Yatak olabilen kanepeler

Masa mobilyalar

- Masa
- Orta sehpa
- Masa ve dolap

Diğer fonksiyonları kapsayan masa

- Yemek masası

- Çalışma masası
- Ayakta çalışma masası

Muhafaza için kullanılan mobilyalar

- Raf ve gözler
- Raf ve dolap
- Çekmeceler
- Kapaklı dolap
- 90cm Yüksek dolap
- Üzerinde çalışma imkânı olan dolap
- Televizyon dolabı

Diğer mobilyalar

- Aynalar
- Askılık
- Ahşap lambri
- Servis arabası (Gence, 2001)

Mobilya endüstrisinde genel üretim tipleri; çok farklı ve çeşitli modellerin üretimi söz konusudur. Bu nedenle üretim tiplerini sınıflandırılarak tek veya birbirine çok benzeyen birkaç ürün modelinde, iyi bir uzmanlık bilgisine ve uygulamaya yönelik bilgilere sahip olmak amacıyla ileri teknolojiye geçiş daha kolay gerçekleştirilebilir (Şener, 2006).

Mobilya endüstrisinde üretim tipleri ayırımını aşağıdaki gibi yapmak mümkündür.

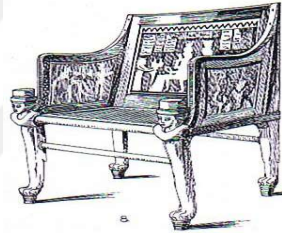
- Ürün çeşidi bakımından; sadece dolap, sandalye veya kütüphane gibi
- Ürün grupları bakımından; konut mobilyası, mutfak mobilyası gibi
- Hammadde tipleri bakımından; masif ağaç veya levha kullananlar gibi
- Konstrüksiyon bakımından; çerçeve veya ızgara konstrüksiyonlular gibi
- Üretim teknikleri bakımından; özel makine ve tekniklerin kullanılması, el oymacılığı veya bükme mobilya gibi
- Ortaklaşa üretim; mobilya elemanlarının ayrı ayrı farklı işletmelerde üretilmesi

Bu üretim tiplerinden son olarak belirtilen ortaklaşa üretimde ve diğer üretim tiplerinden farklı olarak mobilyanın çeşitli öğeleri örneğin; masa veya sandalye ayağı, masa tablası, mobilya iskeletleri ayrı ayrı işletmelerde üretilmektedir. (Gence, 2001).

1.5 Tarih Öncesinden Günümüze Mobilya Üretim Tipleri

Tarih öncesi dönemlerden tarih dönemlerine kadar geçen uzun zaman içinde çok farklı medeniyetlerde çok farklı tiplerde mobilya adına örnek üretimler yapılmıştır. Bu bölümde mobilya adına Avrupa'daki dönemler ile ilgili bilgi verilmiştir.

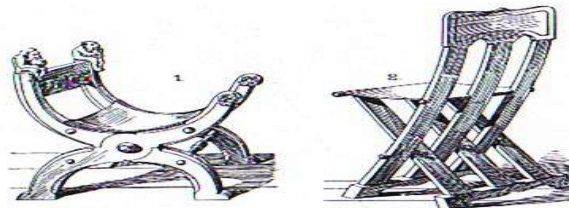
1.5.1 Antik Çağ Mobilyası

Şekil 1. Antik Çağ Mısır Oturma Elemanı (Şener,2006)

Antik çağ içinde tanımlayamadıkları tabiat güçlerini mitler şekline getiren insanlar, tüm yaşam etkinliklerinde ve biçimlerinde bunları sembol olarak kullanmışlardır.(Vural,2004). Yunan'da tabiat ve doğal süreçlerde olan ilgiyi mobilya süslemelerinde de görmek mümkündür. Ancak buna verilen ilgi niteliği Mısır'daki olduğundan farklıdır.(Şener,2006).

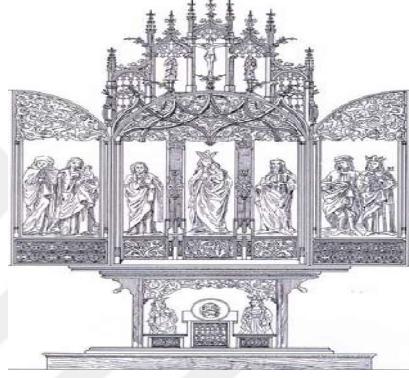
1.5.2 Ortaçağ Mobilyası (Gotik Mobilya)

Şekil 2. Ortaçağ Gotik Mobilya Oturma Elemanı(Şener,2006)

Süslemelerinde dini mevzulara genişçe bir yere sahiptir. Mimarilerindeki yuvarlağımsı kemerler mobilyalarını da etkilemiştir. Roman mobilya ustalarının oymacılık süslemelerinde geometrik şekillere yer vermişlerdir. (Şener,2006).Gotik mobilyalarının çok süse önem verilip yapılmış olmasıyla Gotik dönemin son safhalarında mobilyalarının toplumlara göre ayrılabilmesi gün geçtikçe başlamış bulunmaktadır.(Aras,1982).

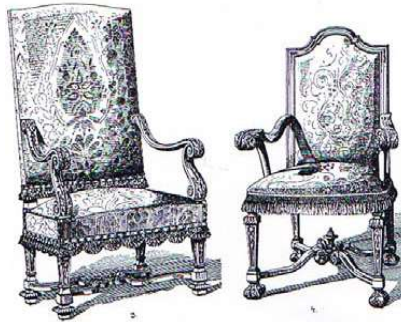
1.5.3 Rönesans Mobilyası

Şekil 3.Rönesans Mobilyası(Şener,2006)

Rönesans mobilya alanında epeyce zengin bir dönemdir. Günümüzdeki Mobilyalar kadar çeşitlidir.Gotik dönemin önemli mobilyası olarak bilinen sandık, bu dönemde yapılan mobilyalar arasında gösterilmektedir. (Aras,1982).Bütün bunlarla beraber; Rönesans mobilyalarında masif ağaç kullanılması mobilyaların ölçülerinin mimariye uyumlu büyüklükte tutulması, simetriye ve dekorasyona önem verilmesi ortak özellikler olarak gözlemlenir. (Şener,2006).

1.5.4 Barok Mobilyası

Şekil 4.Barok Oturma Elemanı(Şener,2006)

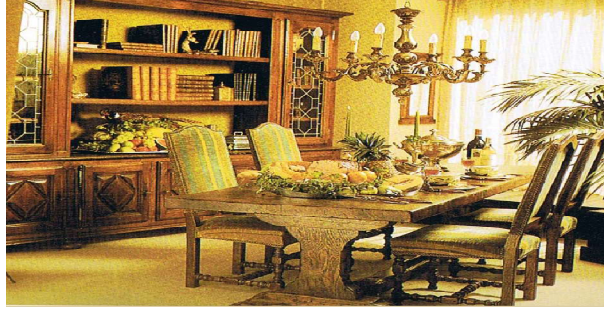
Barok stili mobilya yapımı yönünden oldukça zengin bir dönemdir. Genellikle mobilyalarda simetri hakimdir. Oyma süslemeleri derinlere işlenmiş ve belirgin bir şekildedir(Şener,2006).Barok Stili mobilyaların yapımı en belirgin özelliği tornalı ve burmalı ayaklara, kayıtlara ve dikmelere çokça yer verilmesidir (Aras,1982).

1.5.5 XIII. Louis Stili

Şekil 5.XIII. Louis Oturma Elemanı(Şener,2006)

Barok ve geç Rönesans döneminin de tesirinde kalmıştır. Karyolalarda burmalı ve sarmal bağlantılar kullanılmıştır. Kapılarında Arabesk süslemelerin baskın olduğu, oyma motifleri, çoğunluktadır. Tavanlar genelde ceviz ağacından yapılıp, mumla cilalanmıştır. Tavanların kenarları frizlerle çevrilmiştir(Aras,1982).

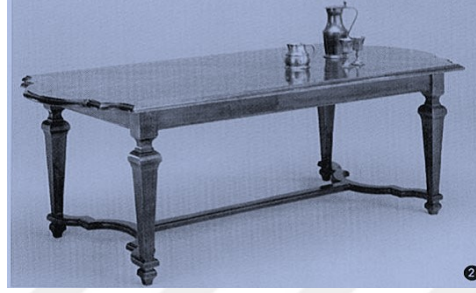
Şekil 6.XIII. Louis Yemek Köşesi(Şener,2006)

1.5.6 XIV. Louis Stili

Şekil 7.XIV Louis Büfe (Şener,2006)

İlk çağ klasik süslemelerinin etkisinde kaldığı görülür. Konsol, komidin, masa,sandalye, koltuk, büfe, karyola ve dolaplar önde gelenlerdir. Mobilyalarının oymaları fildişi, sedef, bronz ve kaplama kısımlarında oluşturulan kakma süslemeleri çok gösterişli bir şekilde sahiptir(Aras,1982).

Şekil 8.XIV. Louis Yemek Masası (Şener,2006)

Salonlarında en önemli mobilya haline gelen divanların yapımlarına bu devirde başlanmıştır. Kütüphanelerinde oymalar son derece zarif ve süslüdür(Şener,2006).Mobilyalarda kıvrımlar ve kavisli çizgiler önemli yer tutar. Tornalı ve kabriyal ayaklara da yer verilmiştir. Masif ağaç kullanılıp konstrüksiyon sağlam tutulmuştur(Aras,1982).

1.5.7 Restoration Mobilyası

Şekil 9. Restoration Mobilyası(Şener,2006)

Antik süsleme ve şekiller temel özelliklerinin arasındadır. Kakma süslemelerde bütün çiçekler stilize yapılarak uygulanmıştır(Aras,1982).Mobilyalarda tornalı, burmalı, kavisli ve kütük ayak yapımı gözlemlenir(Şener,2006).

1.5.8 William ve Mary Mobilyası

Şekil 10. William ve Mary Mobilyası Oturma Elemanı ve Sehpa(Şener,2006)

Dış bükey kavislerde göze çarpar. Kakma süslemelerinde çeşitli çiçek şekilleri stilize edilerek uygun şekilde uygulanmıştır. Tornalı, kavisli veya narin kabriyal ayaklar çokça uygulanan ayak tipleridir(Aras,1982).

1.5.9 Anne Mobilyası

Şekil 11. Anne Mobilyası Vitrin(Şener,2006)

İngiltere’de Queen Anne adıyla geliştirilmiş stildir. Dört büyükleri diye de bilinen mobilyaların stillerine bir öncülük zamanı olarak da belirlenmiştir. Kabriyal azda olsa kütük ayak bulunmaktadır. Kabriyal ayaklarının yere gelen tarafları pençe-top biçimindedir(Aras,1982).

1.5.10 Georgian Mobilyası

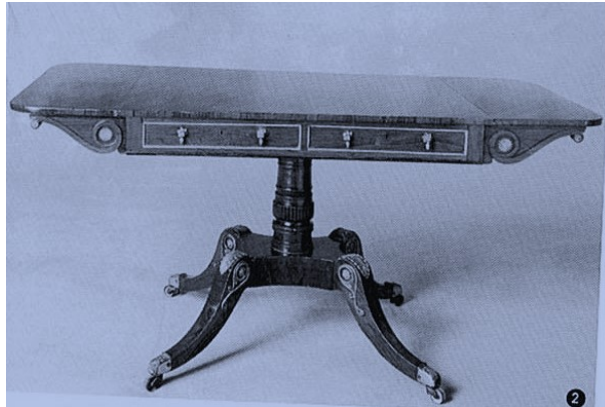
Bu mobilyalar ise kabriyal ve kütük ayak resimleri yapılmıştır. Kabriyal ayaklarının yere değen kısmını pençe-top şeklindedir. Koltuk ve sandalye aralıkları ölçülerini de yüksek tutulmuşlardır(Aras,1982).

Şekil 12.Georgion Mobilyası

Kral George II döneminde gelişen türüdür. Maun ağacı çokça kullanılan, genel olarak batı Hindistan taraflarından getirilebilmiştir(Şener,2006).

1.5.11 Regence Mobilyası

Şekil 13.Regence Mobilyası Yemek Masası (Şener,2006)

Bu zamanın özelliği ise tabiata ve doğal bilimlere duydukları hayranlıklarını mobilya ve dekorasyona yansıtma larıdır. Mobilya ve dekorasyonda uygulanan motif çeşitleri daha çok doğadan alınmıştır. Natüralist bir düşünce sistemi vardır (Aras,1982).

1.5.12 XV. Louis Mobilyası

Bu dönem mobilyaları çeşit bakımından oldukça zengin. Berjer tarzı koltuklar, kanepeler, şezlonglar ve de markizler çokça uygulanabilen mobilya türü arasındadır (Şener,2006).

Şekil 14. XV.Louis Mobilyası Konsol(Şener,2006)

Şekil 15.XV. Louis Mobilyası Büfe (Şener,2006)

Şekil 16.XV. Louis Mobilyası Ofis (Şener,2006)

Sehpa ve orta masalarında üst tablada ise oldukça kaliteli mermerler kullanılmıştır(Aras,1982).

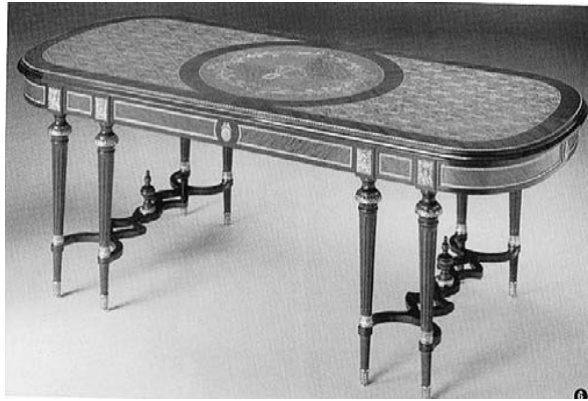
1.5.13 Rococo Mobilyaları

Şekil 17.Rococo Mobilyası Konsol ve Detay(Şener,2006)

1.5.14 XVI. Louis Mobilyası

Mobilyaların yapımında insan yaşam alanları göz önünde tutulmuştur. Mobilyaların genelinde oval şekil hakimdir. Mobilyalar oyma ve kakma süslemelere, boya ve yaldızla boyama işlemlerine de rastlanır. Oyma süslemelerinde çiçek ve yaprak motifleri, saç örgüsü iç içe giren daire şekilleri ve akantüs yaprağı çokça uygulanmıştır. Kakma süslemelerinde koyu ve açık renk kaplamalar birlikte ve birbirine kontrast teşkil edecek şekilde kullanılmıştır. Dışında bakır, bağa, yaldız, bronz vb. gereçlere de rastlanır(Aras,1982).

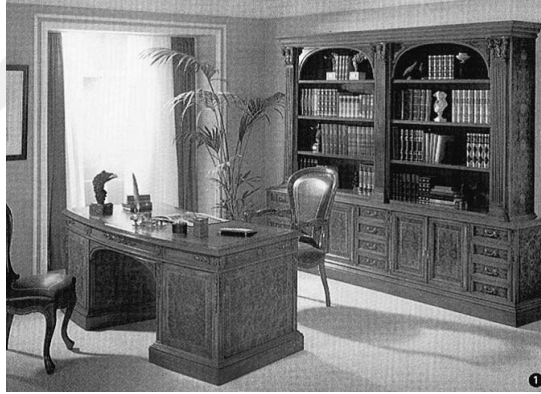
Şekil 18.XVI. Louis Yemek Masası(Şener,2006)

Şekil 19. XVI. Louis Vitrin (Şener,2006)

XVI. Louis Stili sandalye ve koltukların taç kısımlarında uygulanan çiçek sepeti, asker, silah ve muharebe konularına da yer verilmiştir(Şener,2006).

1.5.15 Directoire Mobilyası

Şekil 20.Directoire Ofis Mobilyası (Şener,2006)

Özellikleri arasında genel olarak sadelik ve zariflik yer alır. Aşırı süsler ve gösterişten uzaktır(Aras,1982).

1.5.16 Chippendale Mobilyası

Şekil 21. Oturma Elemanı (Şener,2006)

Şekil 22. Vitrin (Şener,2006)

1.5.17 Adam Mobilyası

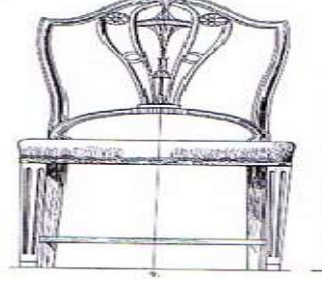
Süslemelerinde akantüs yaprağı, madalyonlar, yelpazeler, vazolar, koç başı, mısır koçanı ve mitolojik anlamlı süslere sahiptir (Aras,1982).

Sekil 23. Vitrin

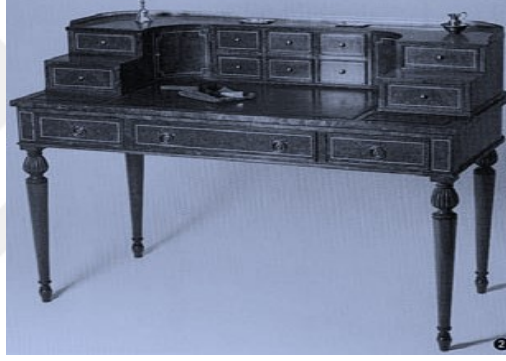

1.5.18 Hepplewhite Mobilyası

Şekil 24.Oturma Elemanı (Şener,2006)

Hepilvayt stili mobilyaların ana hatları kavisleri, Adam ve Şereton stili mobilyaların ana hatları ise daha düzdür (Şener,2006).

Şekil 25.Hepplewhite Mobilyası Yazı Masası (Şener,2006)

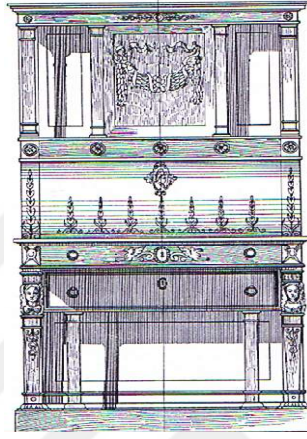
1.5.19 Sheraton Mobilyası

Şekil 26.Sheraton Mobilyası Büfe (Şener,2006)

İngiliz mobilyası çizimcisi ve ustası Thomas Sheraton tarafından ortaya çıkartılan mobilya stilidir. En sıkça kullanılan ağaç ise, saten, abanoz ve maun'dur (Aras,1982).

1.5.20 Empire (Ampir)

Şekil 27. Empire(Ampir) Yazı Masası (Şener,2006)

Şekil 28. Empire (Ampir) Masa Ayağı Detayı(Şener,2006)

1.5.21 Louis Philippe (18. Louis) Mobilyası

Şekil 29. Louis Philippe Yazı Masası

Kralı Louis Philippe zamanında geliştirilen bir stildir. Bu dönemde eski sanatsal birikimleri gotik adı altında bir akımın başlatılması(Aras,1982).

1.5.22 Amerikan Koloni Stili

Şekil 30.Amerikan Koloni Stili (Şener,2006)

1.5.23 Art Nouveau

Art Nouveau süslemeleri genelde lale gibi bitkilerin ya da böceklerin duyargalarının şekline benzer çizgilerin ve şekillerin cömertçe kullanılmasından ibaret kalmıştır(Hasol,1995).Art nouveau tarzı yapılan ve tasarımı yapılan mobilyalar özgün olmakla beraber,el işçiliğine “Werkbund akımının kurucularından Herman Muthesius, oluşturulacak yeni biçimlerin makineleşmeye uygun olması gerektiğini benimsemiştir. Bu akımın en önemli faaliyeti biçimlere sadelik getirmesi ve standardizasyon fikrinin ilk defa ortaya konulmuş olmasıdır(Eriç,1986).

Şekil 31.Art Nauveau Vitrin(Şener,2006)

1.5.24 Art Decoau

Şekil 32. Art Decoau Konsol(Şener,2006)

Avrupa’da Art Nouveau dan sonra çıkmış olan, 1920’ler ve 1930’lardamimaride, uygulamalı sanatları, Batı da “Art Deco Revival” adıyla yine gündem olmaya başlamış bulunmaktadır(Hasol,1995).

1.5.25 Günümüz Mobilyası Modern Mobilya

Endüstrileşme ve makineleşme sürecine paralel geliştirilen ve de günümüzde çok yaygın bir şekilde uygulanan mobilya stiline, modern mobilya adı verilmiştir. Modern mobilyanın en temel özellikleri, çağımız mimarisine uygunluğu, sağlam, köşeli, sadeliği ve gösterişsiz olmasıdır. On dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısından itibaren oluşturulan “ArtandCrafts”, “Art nouveau”, “Werkbund”, “De Stijl” ve “Bauhaus” akımlarında, mobilyanın –diğer öğelerde olduğu gibi- makineye ve çağdaş yaşayışa yönelik biçimler almasına çalışılmıştır(Şener,2006).

Şekil 33. Günümüz Mobilyası Oturma Elemanı (Şener,2006)

Şekil 34.Günümüz Mobilyası (Şener,2006).

Şekil 35.Thonet Sandalyesi (Şener,2006).

Bütün bu akımlardan farklı olarak,doğrudan malzeme ve üretim yöntemlerinin verilerinden kaynaklanan Micheal Thonet ise yeni ve kendine özgü biçimlerin oluşturucusu olmuştur. Bauhausun tasarıma getirdiği temel ilkeler mobilya alanına da yeni, özgün ve çağdaş öğelerin katılmasını sağlamıştır(Şener,2006).

Şekil 36. Modern Mobilya Çok Amaçlı Salon Duvarı(Şener,2006).

Konut donatımının mobilya gelişiminde süreci incelediğimizde, toplumsal yapının tüm kurumlarının konutun donatımını iyi ya da kötü yönde etkilediklerini gözlemlemekteyiz(Şener,2006).

1.6 Mobilyalarda Kalite

Günümüzde Türkiye deki çeşitli fabrikalarda mobilyanın kalite kontrolleri yapılmakta olup ve bu kontroller genel olarak basit bir düzeyde ve çoğunlukla da görsel bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Oysa Amerika ve Avrupa devletlerinde bu kontroller bir takım testlerle yapılmaktadır. Ülkemizde bu testlere benzer uygulamaların yapılabildiği bir test laboratuvarı yalnız olarak İnegöl'de ilk ve tek olarak kurulabilmiştir. Bunun gibi laboratuvarlarda mobilyaların mukavemeti daha uygun değer olarak ölçülebilmekte ve tüketicilerin ihtiyaçlarını karşılayan ürünleri seçmesine imkân sunmaktadır. Fakat ülkemizdeki orta ve küçük ölçekli mobilya üreticileri bu testlerin varlığını veya önemini bilmemektedirler. (Demirel ve Ergün, 2015).

1.6.1 Mobilyada Kalite Özelliklerine İlişkin Olarak Yapılan Standart Testler

Bütün mobilya türlerinde yapılan testlerdir. Bunlar;

- **Yüzeylerin Dayanımı**
  - Yüzeylerin sıvılara (alkole, kahveye, yağ vb.) dayanıklılığın testi

- Yüzeyleri boyayan, solduran (mürekkep, her türlü boya, lastik, büro makine yağları v.b.) maddelere dayanım testleri
- Yüzeylerin ışık ve atmosfere dayanımı testleri
- Yüzeylerin iklimatik değişimlere (ısı ve rutubet değişimleri gibi) dayanımı
- Yüzeylerin mekanik etkilere (kazıma, aşınma gibi) dayanımı
- Yüzeylerin sıcaklığa (yemek pişirme, tencereleri ve kızartma tavalarının sıcaklıklarına) dayanımı

- **Direnç Özellikleri**

- a) Taşıyıcı elemanların

- İskelet ve çerçevelerin (dıştan gelen bir yüke karşı) direnci
- İskeletin, rafların, raf dayanaklarının, kilitlerin ve çekmecelerin yük taşıma kapasitesi
- Çekmecelerin çekme ve itmeye karşı direnci
- Kapı, kapak ve diğer elemanların (sürekli açma-kapamaya karşı) direnci

- b) Yatakların (karyolaların)

- Tabanlarının yüklenmeye karşı direnci

- Yatak baş tablaları ve ayakların direnci
- Yatak iskeletlerinin yük çekme dirençleri

- c) Oturma mobilyalarının

- Koltuk ve kanepeleri basınca karşı dirençleri
- Sandalye ve taburelerin basınca karşı dirençleri

- d) Masaların

- İskeletlerinin (birleştirme yerlerindeki) direnci
- Masa üst tabla ve ek tablalarının eklenti yerlerinin kapasiteleri

- 3. Dayanma (Direnç) Özellikleri

- a) Taşıyıcı elemanlarda

- Rafların yük çekmesi
- Çekmecelerin yük çekmesi
- Kapılara yüklenildiğinde dayanma
- Kapaklara yüklenildiğinde dayanma

- b) Yatakların (karyolaların)

- Üstten yük bindiğinde
- Çocuk karyolaları ve ranzalarında yanlardan yük bindiğinde

- c) Masaların

- Masa üzerine ve eklentilerine yük konduğundaki dayanımları

4. Devrilme Özellikleri

- a) İskelet ve taşıyıcı elemanların;
- İskeletlerin farklı yönlerden yüklenmeye karşı devrilmeleri
- b) Masaların;
- Üstten yüklenme anında devrilmeleri
- Yandan dayanıldığında devrilmeleri

5. Rahatlık (Konfor) Özellikleri;

- a) Yatakların;
- Yatakların yaylanma, yumuşaklık, ısı ve rutubet geçirme özellikleri
- b) Oturma mobilyasının;
- Koltuk, kanepeler ve sandalyelerin yaylanma, yumuşaklık, ısı ve rutubet geçirme özellikleri
- Statik elektriklenmesi (Malkoçoğlu, 2010; Güray ve Baykan, 1993).

2 MATERYAL VE YÖNTEM

2.1 Araştırılan Bölgenin Genel Bilgileri

2016 verilerine göre Artvin merkez nüfusu yaklaşık 34.208'dir; ilçeler ile beraber toplam olarak nüfusu yaklaşık 168.068'dir. Artvin 'de imalat sanayisi gelişim dinamiği bulamamıştır. İl genelinde büyükçe olarak sanayi tesisleri olarak 4 adet Kamu malı olan çay fabrikası bulunmaktadır. İlimizde Toplamda 44 sanayi tesisi bulunmaktadır. Sanayi tesislerine Sanayi Sicil Belge'si de verilmiştir. Artvin İlinde bulunan sanayi işletmelerinin sektörel dağılımlarına baktığımız zaman, % 36 ile Gıda Ürünü İmalatı, % 18 Diğer madencilik ve taş ocakçılığı imalatı ise ilk sırada olduğu görülmektedir. Mobilya (ahşap) sanayideki gelişme süreci ise nüfus ve coğrafi yapıdan dolayı istenen seviyeye ulaşamamıştır. Tablo 1'de işletme sayıları verilmiştir (URL-1, 2016; URL-2, 2016).

Tablo 1. Artvin İlçelerindeki Mobilya İşletme Sayıları

Artvin İli Ve İlçeleri	İşletme Sayısı (Adet)
Merkez	6
Ardanuç	2
Arhavi	11
Borçka	6
Hopa	16
Şavşat	5
Yusufeli	1
Toplam	47

2.2 Araştırmanın Kapsamı

Bu çalışmada Artvin'de mevcut olan mobilya üretim sektöründeki işletmelerde mobilya ürün tipleri ve ürün kalitesi analizi için tesadüfi örnekleme yöntemiyle belirlenen işletmelere gidilip rastgele seçilen 75 çalışan işçiye anketin uygulanışı yapılmış olup. Anketin uygulanması planı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Anket Yapılma Planı

BİLGİLER	ANKET SAYISI
Artvin Merkez	75

2.3 Verilerin Elde Edilmesi

İstatistikî tekniklerin uygulanabilmesi için denek sayısı alt sınırın 30-40 olduğuna dair yaygın bir kabul edilme olmakla beraber 30 ile 500 arasındaki örnek büyüklükleri birden fazla akademik çalışmaya da konu olmuştur. Bundan dolayı rastgele seçilen mobilya ve ahşap imalatı yapan 6 birbirinden farklı işletmelerin farklı birimlerinde çalışan işçilerine yönelik 75 adet anket uygulaması yapılmıştır.

Anket çalışanlara; Ekim 2017- Aralık 2018 tarihleri arasında yüz yüze görüşerek uygulanmış olup, veriler anket uygulama ve gözlem yapılarak elde edilmiştir.

Mobilya üretim tipleri ve ürün kalitesi üzerine yapılan literatür taraması sonucu bulunan anketler çok benzer olduğundan bazı değişiklikler yapılarak araştırmanın özüne uygun bir anket geliştirilmiştir. Geliştirilen ankette kişisel bilgilere, işletme bilgilere, malzeme bilgilere, malzeme memnuniyet durumuna, kalite bilgisine, mobilya tipine ilişkin sorular sorulmuştur (Birtekin, 2015).

2.4 Araştırma Bölgesi ve Örnekler

Araştırma bölgesini Artvin ilindeki mobilya ve ahşap üretimi gerçekleştiren işletmeler çalışan iş sahibi ve işçiler oluşturmaktadır. Çalışmada Artvin’de bulunan 6 farklı iş yerinden toplam (75 çalışanla) görüşülmüş ve iş yerleri rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiştir.

2.5 Ölçme Araçları

Anket uygulamasında elde edilen sonuçlar Windows'un Excel ve Word programlarında değerlendirilerek veri haline getirilmiş ve yüzde(%) oranları ile ortalamaları alınarak özetlenip belirtilmiştir.

3 BULGULAR

3.1 Çalışanlara Yönelik Bulgular

3.1.1 Cinsiyete Göre Dağılım

Ankete katılanların (75 işçinin)cinsiyet durumu Tablo 3’ te verilmiştir.

Tablo 3.Cinsiyet Dağılımı

BİLGİLER		N	%
Cinsiyet	Kadın	7	10
	Erkek	68	90

Ankete katılan işçiler arasında (% 90)’ı erkek, (% 10)’ununu kadın işçiler oluşturmaktadır.

3.1.2 Yaş Durumuna Göre Dağılım

Anketin muhatapları olan çalışanlar(75 işçinin) yaşları gruplar halindeTablo4’de gösterilmiştir.

Tablo 4.Anketin Muhatabı İşçilerin Yaş Durumlarının Gösterimi

BİLGİLER		N	%
Yaş Durumu	20 yaş ve altı	5	6,6
	21-30 yaş	15	20,0
	31-40 yaş	25	33,3
	41-50 yaş	20	26,6
	50 yaş ve üstü	10	13,3

Tablo incelendiğinde; anket uygulanan 75işçinin(%6,6)’sı 20yaş ve altı grubunda, (% 20)’i 21-30 yaş grubu, (%33,3)’i 31-40 yaş grubu, (%26,6)’ı 41-50 yaş grubu ve (%13,3)’ü 50 ve üstü yaş grubunu oluşturmaktadır.

3.1.3 Eğitim Durumuna Göre Dağılım

Anketin muhatapları olan (75 işçinin) eğitimlerinin durumu Tablo5'te gösterilmiştir

Tablo 5. Anketin Muhatabı İşçilerin Eğitimlerinin Durumuna

BİLGİLER		N	%
Eğitim Durumu	İlkokul	10	13,3
	Ortaokul	15	20,0
	Lise (Ortaöğretim)	25	33,3
	Önlisans	15	20,0
	Lisans	10	13,3

Ankete katılan işçiler arasında en büyük grubu (%33,3)'lük bir oran ile lise mezunları oluşturmaktadır. Sonra Önlisans mezunları ve Ortaokul mezunları (%20)'sini, İlkokul mezunları ve sırasıyla lisans mezunları (%13,3)'lük, (%13,3)'lik bir oran oluşturmaktadır.

3.1.4 Toplam Çalışan Durumuna Göre Dağılımı

Ankete katılan çalışanların(75işçinin) iş yerindeki toplam çalışan sayısına göre dağılımı Tablo6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Toplam Çalışan Sayısına Göre Dağılım

BİLGİLER		N	%
Toplam Çalışan Durumu	1-10	20	26,6
	11-20	16	21,3
	21-30	13	17,3
	31-40	8	10,6
	Diğer(41 ve üstü)	18	24,0

Katılımcıların iş yerlerindeki toplam çalışan sayısı dağılımı (%26,6)'sı 1-10 arasında, (%21,3)'ü 11-20 arasında, (%17,3)'i 21-30 arasında, (%10,6)'sı 31-40 arasında ve (%24,0)'ı 41 ve üstü çalışan şeklindedir.

3.1.5 İşletmedeki Pozisyonlarına Göre Dağılımı

Ankete katılan çalışanların(75 işçi) işletmedeki pozisyonlarının durumu Tablo 7’de bulunmaktadır.

Tablo 7.İşletmedeki Pozisyonlarının Durumu

BİLGİLER		N	%
Pozisyonlar	İşçi	28	37,3
	Usta	23	30,6
	Ustabaşı	20	26,6
	Mühendis	4	5,3

Pozisyonlarına göre çalışanların yaklaşık 51’i işçi (%37,3) ve usta (%30,6) pozisyonunda çalışmaktadır. Bunları sırasıyla 20 kişi ile ustabaşı (%26,6) ve 4 kişi ile mühendis (%5,3) takip etmektedir.

3.1.6 İşletmedeki Görev Sürelerine Göre Dağılımı

Ankete katılan çalışanların(75 işçi) mobilya işletmelerindeki çalışma süresinin durumu Tablo 8 de mevcuttur.

Tablo 8.İşletmedeki Görev Sürelerinin Durumu

BİLGİLER		N	%
Görev Süreleri	3 yıl ve aşağısı	17	22,6
	4-7 yıl	26	34,6
	8-11 yıl	24	32,0
	12. yılı veya üstü	8	10,6

Görev Süresi bakımından, çalışanların 17’si (%22,6) 3 yıl ve aşağısı, 26’sı (%34,6) 4-7 yıl, 24’ü (%32,0) 8-11 yıl ve 8’i (%10,6) 12 yıl ve üstü işletmede çalışmaktadır.

3.1.7 Mobilya İşletmedeki Üretim Tipine Göre Dağılımı

Ankete katılan çalışanların (75 işçinin) mobilya işletmedeki üretim tipinin durumu Tablo 9’ da mevcuttur.

Tablo 9. Mobilya İşletmedeki Üretim Tipine Göre Dağılımına Göre Dağılımı

BİLGİLER		N	%
Üretim tipi	Mutfak dolabı	21	28,0
	Genç odası	13	17,3
	Yatak odası	19	25,3
	Vestiyer	15	20
	Diğer	7	9,3

Üretim tipine göre üretimin (%28,0)’ı mutfak dolabı, (%17,3)’ü genç odası, (%25,3)’ü yatak odası, (%20)’si vestiyer, (%9,3)’ü ise diğer mobilya üretim tipleri üretilmektedir.

3.1.8 Üretim Miktarını Siparişe Göre Belirleme Durumu

Ankete katılan çalışanların (75 işçinin) üretim miktarını siparişe göre mi yoksa karma olarak mı belirlendiği görüşleri Tablo 10’ da gösterilmiştir.

Tablo 10. Üretim Miktarını Siparişe Göre Belirleme Durumu

BİLGİLER		N	%
İşletmelerin Sipariş Durumu	Siparişe göre	70	93,3
	Karma	5	6,6

Üretim miktarını siparişe ve karma tablosuna göre çalışanların (%93,3)’ü siparişe göre, (%6,6)’sı da karma olarak ürün üretiyoruz dediği belirlenmiştir.

3.1.9 Yeni Çıkan Makinelerin Güvenlik Sisteminin Yeterlilik Bilgileri Dağılımı

Ankete katılan çalışanların (75 işçinin) yeni çıkan makinelerin güvenlik sistemlerine göre görüşlerinin dağılımı Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11.Yeni Çıkan Makinelerin Güvenlik Sisteminin Yeterlilik Durumu Dağılımı

BİLGİLER		N	%
Makine Güvenlik Sistemi	Çok Kötü	4	5,3
	Kötü	13	17,3
	İyi	35	46,6
	Çok İyi	18	24,0
	Diğer	5	6,6

Yeni çıkan makinelerin güvenlik sistemlerine göre görüşlerinin dağılım tablosunda çalışanların (%5,3)'ü çok kötü olduğunu, (%17,3)'ü kötü olduğunu, (%46,6)'sı iyi olduğunu, (%24,0)'ı çok iyi olduğunu, (%6,6)'ü (diğer) ise yeterli olmadığını belirlemektedir

3.1.10 Bu Sektörde Çalışmışlık Süresi durumu

Anketin muhatapları olan(75 işçinin) sektörde çalışmışlık süresi durumu Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12.Meslekte Çalışma Sürelerine Göre Dağılım

BİLGİLER		N	%
Çalışma süresi	1-3 yıl araları	12	16,0
	3-6 yıl araları	15	20,0
	6-12 yıl araları	22	29,3
	12-24 yıl araları	19	25,3
	24 yıl ve üstü	7	9,3

Meslekte çalışma sürelerine göre dağılımı tablosunda çalışanların (%16,0)'ı 1-3 yıl arasında, (%20,0)'ı 3-6 yıl arasında, (%29,3)'ü 6-12 yıl aralarında, (%25,3)'ü 12-24 yıl aralarında, (%9,3)'ü 24 yıl ve üstü gibidir.

3.1.11 Herhangi Bir Meslek Hastalığı Durumu

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin) meslek hastalığına yakalanma durumu Tablo 13’de gösterilmiştir.

Tablo 13.Meslek Hastalığına Yakalanma Durumuna Göre Dağılım

BİLGİLER		N	%
Hastalık	Evet	8	10,6
	Hayır	67	89,3

Meslek hastalığı tablosuna göre çalışanların %10,6’nın meslek hastalığının olduğu, %89,3’ünün ise herhangi bir meslek hastalığının olmadığı görülmektedir.

3.1.12 Meslekte İş Kazası Durumu Bilgileri

Ankete katılanların çalışanların(75 işçinin) iş kazası yaşam durumu Tablo 14’te gösterilmiştir.

Tablo 14.İş Kazası Yaşanmasına Göre Dağılım

BİLGİLER		N	%
İş kazası	Evet	17	22,6
	Hayır	58	77,3

İş kazası yaşama tablosuna göre çalışanların(%22,6)’sı önceden iş kazası yaşadığı,(%77,3)’ü iş kazası yaşamadığı göstermektedir.

3.1.13 Üretim Tipi Kalitesinin Durum Bilgileri

Ankete katılanların çalışanların(75 işçinin) üretim tipi kalitesi durumu Tablo 15 te gösterilmiştir.

Tablo 15.Üretim Tipi Kalitesine Göre Dağılım

BİLGİLER		N	%
Üretim tipi	Evet	70	93,3
	Hayır	5	6,6

Üretim tipi kalitesi durum tablosu bilgilerine göre çalışanların (% 93,3)'ü ürünlerin kaliteli (%6,6)'sı ise ürünlerin kalitesiz olduğunu belirtmektedir.

3.1.14 Müşteri Memnuniyeti Önemi Durum Bilgileri

Ankete katılan çalışanların(75işçinin) müşteri memnuniyeti durum bilgileri Tablo 16 da gösterilmiştir.

Tablo 16. Müşteri Memnuniyeti Önemine Göre Dağılımı

BİLGİLER		N	%
Müşteri memnuniyeti	Evet	72	96,0
	Hayır	3	4,0

Müşteri memnuniyeti durum bilgilerine göre çalışanların(% 96,0)'ı müşteri memnuniyetine önem verdiği (%4,0)'ı ise önem vermediği göstermektedir.

3.1.15 Son 5(beş) Yılda İş Yeri Değişirme Dağılımı

Ankete katılan çalışanların(75işçinin) son 5 yılda iş yeri değiştirme durumu dağılımı Tablo 17'da gösterilmiştir.

Tablo 17.Çalışanların Son 5 Yılda İşyeri Değişirme Durumu

BİLGİLER		N	%
İş yeri değiştirme	Hiç	25	33,3
	1-2	31	41,3
	3-4	16	21,0
	5-6	2	2,6
	Diğer	1	1,3

Çalışanların son 5 yılda işyeri değiştirmede göre çalışanların (%33,3)'ü son 5 yılda hiç işyeri değiştirmezken, (%41,3)'ü 1-2 defa , (%21,0)'ı 3-4 defa,(%2,6)'sı 5-6 defa (%1,3)'ü 1defa iş yeri değiştirmiştir.

3.1.16 Son 10(On) Yılda İş Yeri Malzeme Yenileme Durumu

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin) son 10 yılda malzeme yenilenme durumu dağılımı Tablo 18'de gösterilmiştir.

Tablo 18. İş Yerinde Son 10 Yılda Malzeme Yenileme Durumu

BİLGİLER		N	%
Makine Atölyesinde	Hiç	25	33,3
	2 ve daha az	35	46,6
	3 ya da 4	10	13,3
	5 ve üzeri	5	6,6
Tezgah Atölyesinde	Hiç	32	42,6
	2 ve daha az	20	26,6
	3 ya da 4	12	16,0
	5 ve üzeri	11	14,6

Son 10 yılda iş yeri malzemeleri yenileme oranı makine atölyelerinde (%33,3)'ü hiç yenilenme yapılmama, 2 ve daha az yenilenme (%46,6), 3 ya da 4 kez yenilenme (%13,3), 5 kez ve üzeri yenilenme yaklaşık (%6,6)'tür. Tezgah atölyelerinde ise (%42,6)'sı hiç yenilenme yapılmama, 2 ve daha az yenilenme (%26,6), 3 ya da 4 kez yenilenme (%16,0), 5 kez ve üzeri yenilenme yaklaşık (%14,0)'dır.

3.1.17 .Son 10(On) Yılda İş Yeri Makineleri Yenileme Durumu Bilgileri

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin) işletmelerindeki son 10 yılda makine yenilenme durumu dağılımı Tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19. İş Yerinde Son 10 Yılda Makine Yenileme Durumu

BİLGİLER		N	%
İş yeri makinesi alım süreleri	0-2 yıl	23	30,6
	3-4 yıl	8	10,6
	5-6 yıl	19	25,3
	7-8 yıl	13	17,3
	9 yıl ve üzeri	12	16,0

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin) İşletmelerindeki son 10 yılda makine yenilenme durumu dağılımı (%30,6)'sı 0-2yıl arasında alındığını, (%10,6)'ü 3-4 yıl arasında olduğunu, (%25,3)'ü 5-6 yıl arasında olduğunu, (%17,3)'ü 7-8 yıl arasında olduğunu ve (%16,0)'ı 9 yıl ve üzeri yıllarda olduğunu belirlenmiştir.

3.1.18 Çalışanların İşyeri Alanı Hakkındaki Düşüncelerine Ait Bilgiler

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin) işyerlerindeki alan hakkındaki görüşlerinin dağılımı Tablo 20’de gösterilmiştir.

Tablo 20.Çalışanların İşyeri Alanı Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı

BİLGİLER		N	%
İş yeri alanı büyüklüğü	Çok büyük	9	12,0
	Büyük	16	21,3
	Orta	38	50,6
	Küçük	12	16,0
	Çok küçük	4	5,3

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin) İşyerlerindeki alanı tablosuna göre, (%12,0)’ı çok büyük, (%21,3)’ü büyük, (%50,6)’sı orta ve (%16,0)’ı küçük ve yine (%5,3)’ü çok küçük olduğu tespit edilmiştir.

3.1.19 İşyeri Yerleşim Planının kim Tarafından Yapıldığına Dair Bilgiler

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin) işyerlerindeki yerleşim planının kim tarafından yapıldığına dair bilgiler Tablo 21’de gösterilmiştir.

Tablo 21.İşyeri Yerleşim Planının Kim Tarafından Yapıldığına Dair Bilgiler

BİLGİLER		N	%
Yerleşim Planı Sahibi	Tüm Çalışanlar	8	10,6
	İşyeri Sahibi	30	40,0
	Usta	3	4,0
	Teknik Öğretmen Mühendis	33	44,0
	Satıcı Tarafından	1	1,3

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin)İşyeri yerleşim planı tablosuna göre(%10,6)’sı tüm çalışanlar tarafından , (%40,0)’ı işyeri sahibi tarafından , (%4,0)’ı usta tarafından, (%44,0)’ı teknik öğretmen ya da mühendis tarafından (%1,3)’ü ise işyerinin daha önceki sahipleri(satıcı) tarafından yapıldığı belirlenmiştir.

3.1.20 Çalışanlar Tarafından Yenilenmek İstlenen Makinelere Göre Dağılım

Ankete katılan çalışanlar (75 işçinin) tarafından yenilenmek istenen makinelerin dağılımı Tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo 22. Çalışanlar Tarafından Yenilenmek İstlenen Makinelere Göre Dağılım

BİLGİLER		N	%
Çalışanlar Tarafından Yenilenmek İstlenen Makine	Daire Testere Makinesi	17	22,6
	Şerit Testere Makinesi	20	26,6
	Planya Makinesi	7	9,3
	Freze Makinesi	2	2,6
	CNC Makine	25	33,3
	Zımpara Makinesi	3	4,0
	Diğer Makineler	1	1,3

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin)yenilemek istenen makinelerin tablosuna göre (%22,6)’ı daire testere makinesini, (%26,6)’sı şerit testere makinesini, (%9,3)’ü planya makinesini, (%2,6)’sı freze makinesini, (%33,3)’ü CNC makinesini(%4,0)’ı zımpara makinesini ve (%1,3)’ü diğer makineleri(elektronik dikiş makinesi, kenar ebatlama makinesi vb.) yenilemek istediklerini tespit edilmiştir.

3.1.21 Mobilya Sektörünün Ergonomiklik Durum Bilgileri

Ankete katılan çalışanlar (75 işçinin) sektörün ergonomikliği durumu Tablo 23 de gösterilmiştir.

Tablo 23.Sektörün Ergonomikliğine Göre Dağılımı

BİLGİLER		N	%
Sektör Ergonomikliği	Evet	55	73,3
	Hayır	20	26,6

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin) sektörün ergonomikliği durumu tablosuna göre (% 73,3)’ü evet ergonomiktir, (%26,6)’sı ise hayır değildir diye belirtmiştir.

3.1.22 Çalışanların Mesai Sürelerine Göre Dağılım

Ankete katılan çalışanların(75işçinin) günlük işe başlama ve bitirme süreleri dağılımı Tablo 24’te gösterilmiştir.

Tablo 24.Çalışanların Mesai Süreleri Dağılımı

BİLGİLER		N	%
Mesai Başlangıç Saati	07.30	12	16,0
	08.00	26	34,6
	08.30	22	29,3
	09.00	10	13,3
	09.30	5	6,6
Mesai Bitiş Saati	16.30	3	4,0
	17.00	14	18,6
	17.30	13	17,3
	18.00	30	40,0
	18.30	15	20,0

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin) mesai sürelerinin tablosuna göre çalışanların (%16,0)’ı 07.30, (%34,6)’sı 08.00, (%29,3)’ü 08.30, (%13,3)’ü 09.00 ve (%6,6)’sı 09.30 saatlerinde işe başlamaktadırlar.

Çalışanların (%4,0)’ı 16.30, (%18,6)’sı 17.00, (%17,3)’ü 17.30, (%40,0)’ı 18.00 ve (%20,0) 18,30 saatlerinde mesailerini bitirmektedirler.

3.1.23 Yeni Ürünlerinizi Tasarlarken Mobilya Alıcıları İle Temas Bilgileri

Ankete katılan çalışanların(75işçinin) yeni ürün tasarlarcken mobilya alıcıları ile temas bilgileri Tablo 25’verilmiştir.

Tablo 25.Yeni Ürün Tasarlarken Mobilya Alıcıları İle Temas Bilgileri Durumu

BİLGİLER		N	%
Mobilya Alıcıları Temas Bilgileri	Evet	71	94,6
	Hayır	4	5,3

Ankete katılan çalışanların(75işçinin) yeni ürün tasarlarcken mobilya alıcıları ile temas bilgileri tablosuna göre (%94,6)’sı evet temas kuruyoruz derken, (%5,3)’ü hayır temas kurmuyoruz dediği görülmektedir.

3.1.24 İşletme Düzeni Ve Planı Hakkındaki Düşünce Bilgileri

Ankete katılan çalışanların(75işçinin), işletmesindeki yerleşim planına dair görüşleri Tablo26’da verilmiştir.

Tablo 26. İşletme Düzeni ve Yerleştirme Plan Bilgisi

BİLGİLER		N	%
İşletme düzeni ve Yerleşim Planı Hakkındaki Düşünceler	26,1Makineler küçük ya da sayısı az olması işletme alanına denk gelmiyor.	4	5,3
	26,2Makineler fazla büyükçe olması işyerinin alanını daraltıyor.	10	13,3
	26,3Makine, tezgâh, dolap, el gereçleri vb yerleştirmekte zorlandım.	8	10,6
	26,4Şuan ki atölyede rahat kullanım alanına sahip değilim.	6	8,0
	26,5Makine atölyesini tam kapasite kullandığımdan atölyeyi kullanmakta zorlanmaktayım.	9	12,0
	26,6Makine atölyesinde faaliyet alanım kısmen az olduğu için malzeme taşınması zor oluyor.	7	9,3
	26,7Makinelerin kapladığı alan çok olması, beni onları kaldırmama sevk etti.	7	9,3
	26,8Atölyedeki kolon, kalorifer peteği, balkon kapısı vb. sebeplerden ötürü yerleşmeyi tam yapamadım.	5	6,6
	26,9Herhangi bir sorun çıkmadı uygun bir yerleştirme yaptım.	19	25,3

Ankete katılan çalışanların(75işçinin), işletmesindeki işletme düzeni ve yerleşim planına dair görüşleri Tablo durumuna göre (%5,3)’ü Makineler küçük ya da sayısı az olması işletme alanına denk gelmediğini,(%6,6)’sı Atölyedeki kolon, kalorifer peteği, balkon kapısı vb. sebeplerden ötürü yerleşmeyi tam yapamadım,(%8,0)’ı Şuan ki atölyede rahat kullanım alanına sahip değilim, (%9,3)’ü Makine atölyesinde faaliyet alanım kısmen az olduğu için malzeme taşınması zor oluyor ve Makinelerin kapladığı alan çok olması, beni onları kaldırmama sevk etti sorusuna.(%10,6)’sı Makine, tezgâh, dolap, el gereçleri vb. yerleştirmekte zorlandım,(%12,0)’ı Makine atölyesi iyice kullanılmadığı için atölyemizi tam kapasite kullanamıyoruz, (%13,3)’ü Makineler fazla büyükçe olması işyerinin alanını daraltıyor görüşünü belirtmiştir

3.1.25 Mobilya Endüstrisi İşletmelerinde Ürün Tipleri Ve Ürün Kalitesi ile ilgili Düşünce Bilgileri

Ankete katılan çalışanların(75 işçinin)mobilya endüstrisi işletmelerinde ürün tipleri ve ürün kalitesi ile ilgili durumu tablo 28 de gösterilmiştir.

Tablo 27.Ankete Katılan Çalışanlarının (75 işçinin)mobilya endüstrisi işletmelerinde ürün tipleri ve ürün kalitesi ile ilgili Sorulara Verdiği Cevapların Dağılımı.

BİLGİLER	Tamamen katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Kararsız		Kısmen katılmıyorum		Tamamen Katılmıyorum	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
28,1. Çalışmış olduğunuz işletmede kalite kontrol yapılmaktadır.	50	66,6	10	13,3	8	10,6	4	5,3	3	4,0
28,2. İşletmede üretilen tüm ürünler standartlar dahilinde üretilmektedir.	48	64,0	8	10,6	6	8,0	8	10,6	3	4,0
28,3. Üretilen tüm mobilya ve diğer ürünler rahatlıkla yurt içi ve yurt dışı pazarında satılabilir niteliktedir.	30	40,0	24	32,0	6	8,0	5	6,6	10	13,3
28,4.İşletmemizde tüm ürünlerin testlerini kısmen kendi olanaklarımızla yapıyoruz yapamadıklarımızı özellikle ihraç ürünlerinde testlerin yapıldığı yere yolluyoruz.	28	37,3	18	24,0	16	21,3	9	12,0	4	5,3
28,5.Artvin için Mobilya üretim tiplerinin yeterli olduğunu düşünüyoruz	40	53,0	20	26,6	8	10,6	5	6,6	2	2,6
28,6.Günümüz mobilya endüstrisinde iç, dış, özel, genel mekan mobilya kavramına katılıyor musunuz?	38	50,6	22	29,3	12	16,0	3	4,0	--	--
28,7.Mobilya sektör kalitesi, marka, coğrafi konum, işletmenin büyüklüğü, kalifiye insan gücü gibi faktörlerle doğru orantılı olup; iç/dış pazar artışında bu yapı önemlidir.	49	65,3	12	16,0	8	10,6	8	10,6	4	5,3
29,8.İlimizin coğrafi uzaklığı üretim miktarımızı düşürmekte bu durumda kalite ve ürün çeşitleri istenen seviyeye gelememiştir.	41	54,6	14	18,6	7	9,3	8	10,6	5	6,6
29,9. Ürün kalitesi yönüyle mobilya sanayi ve işletmeleri Ticaret ve Sanayi Bakanlığı desteğiyle ürün testleri, kontrolleri ile ilgili seminer, kurs ve uygulamalı eğitimler yapılmalı; sertifika programı oluşturulmalıdır.	40	53,0	18	24,0	10	13,3	5	6,6	2	2,6
28,10. İş yerlerinde KOSGEB veya Bakanlık desteğiyle işyeri büyüklüğü, ürün yapısı ve coğrafi konuma göre küçük ölçekte de olsa prototip ürün test laboratuvarları oluşturulmalıdır.	35	46,6	24	32,0	4	5,3	2	2,6	10	13,3
28,11. Artvin il merkezi mobilya atölyeleri birleştirilip orta ve büyük ölçekli işletmeler haline getirildiğinde ürün tipleri ve kalite kontrolü istenen normlarda olacak ve iş/işgücü kapasitesi artacaktır.	36	48,0	23	30,6	5	6,6	2	2,6	9	12,0

28,12. Mobilya ürün olarak mühendislik aşamasıyla değerlendirildiğinde istenen ülke içi (TS) ve ülke dışı (ISO) standartlar akreditasyonu sağlanacak böylelikle tüm mobilyalar güvenilir olacaktır.	28	37,3	16	21,3	7	9,3	4	5,3	20	26,6
28,13. İşyerimizde yeterli miktarda mühendis kadrosu olmaması, iş güvenliğinden haberdar olmamamız, iş etüdü, zaman etüdünün olmaması, Pazar payımızın küçük olması nedeniyle ürünlerimiz yeterli kalite düzeyinde olmayıp, ilgili testlere de bu yüzden ihtiyaç duymamaktayız.	27	36,0	23	30,6	9	12,0	2	2,6	14	18,6
28,14. Üniversitelerde “ mobilya mühendisliği “ olmalı ve tüm alanlarda olduğu gibi bu alanda da uzmanlık olmalıdır	40	53,3	15	20,0	8	10,6	5	6,6	7	9,3

Mobilya endüstrisi işletmelerinde ürün tipleri ve ürün kalitesi ile ilgili durum tablosundaki işletmede kalite kontrol yapıyor mu sorusuna çalışanların(%66,6)'sı tamamen katılıyorum,(%13,3)'ü kısmen katılıyorum,(%10,6)'sı kararsız,(%5,3)'ü kısmen katılmıyorum ve (%4,0)'ı ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir. İşletmede üretilen tüm ürünler standartlar dahilinde üretiliyor mu sorusuna çalışanların(%64,0)'ı tamamen katılıyorum, (%10,6)'sı kısmen katılıyorum,(%8,0)'ı kararsız,(%10,6)'ü kısmen katılmıyorum ve (%4,0)'ı ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir.Üretilen tüm mobilya ve diğer ürünler rahatlıkla yurt içi ve yurt dışı pazarında satılabilir nitelikte midir sorusuna çalışanların(%40,0)'ı tamamen katılıyorum, (%32,0)'ı kısmen katılıyorum,(%8,0)'ı kararsız,(%6,6)'sı kısmen katılmıyorum ve (%13,3)'ü ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir.İşletmemizde tüm ürünlerin testlerini kendi olanaklarınızla mı yapıyorsunuz yoksa ihraç ürünlerinde testlerin yapıldığı yere mi yolluyorsunuz sorusuna çalışanların (%37,3)'ü tamamen katılıyorum, (%24,0)'ı kısmen katılıyorum,(%21,3)'ü kararsız,(%12,0)'ı kısmen katılmıyorum ve (%5,3)'ü ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir.Artvin için Mobilya üretim tiplerinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz sorusuna çalışanların (%53,0)'ı tamamen katılıyorum, (%26,6)'sı kısmen katılıyorum,(%10,6)'sı kararsız,(%6,6)'sı kısmen katılmıyorum ve (%2,6)'sı ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir.Günümüz mobilya endüstrisinde iç, dış, özel, genel mekan mobilya diye adlandırılmasına katılıyor musunuz sorusuna çalışanların(%50,6)'sı tamamen katılıyorum, (%29,3)'ü kısmen katılıyorum,(%10,0)'ı kararsız,(%4,0)'ı kısmen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir. Mobilya sektör kalitesi, marka, coğrafi konum, işletmenin büyüklüğü, kalifiye insan gücü gibi faktörlerle doğru orantılı olup; iç/dış pazar artışında bu yapı önemlidir sorusuna çalışanların (%65,3)'ü tamamen katılıyorum, (%16,0)'ı kısmen katılıyorum,(%10,6)'sı kararsız,(%10,6)'sı da kısmen katılmıyorum ve (%5,3)'ü ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir.

İlimizin coğrafi uzaklığı üretim miktarımızı düşürmekte bu durumda kalite ve ürün çeşitleri istenen seviyeye gelememiştir sorusuna çalışanların(%54,6)'sı tamamen katılıyorum,(%18,6)'sı kısmen katılıyorum,(%9,3)'sı kararsız,(%10,6)'sı kısmen katılmıyorum ve (%6,6)'sı ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir. Ürün kalitesi yönüyle mobilya sanayi ve işletmeleri Ticaret ve Sanayi Bakanlığı desteğiyle ürün testleri, kontrolleri ile ilgili seminer, kurs ve uygulamalı eğitimler yapılmalı; sertifika programı oluşturulmalıdır sorusuna çalışanların(%53,0)'sı tamamen katılıyorum,(%24,0)'ı kısmen katılıyorum,(%13,3)'sı kararsız,(%6,6)'sı kısmen katılmıyorum ve (%2,6)'sı ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir. İş yerlerinde KOSGEB veya Bakanlık desteğiyle işyeri büyüklüğü, ürün yapısı ürün tipleri ve coğrafi konuma göre küçük ölçekte de olsa prototip ürün test laboratuvarları oluşturulmalıdır sorusuna çalışanların(%46,6)'sı tamamen katılıyorum,(%32,0)'ı kısmen katılıyorum,(%5,3)'ü kararsız,(%2,6)'sı kısmen katılmıyorum ve (%13,3)'ü ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir. Artvin il merkezi mobilya atölyeleri birleştirilip orta ve büyük ölçekli işletmeler haline getirildiğinde ürün tipleri ve kalite kontrolü istenen normlarda olacak ve iş/işgücü kapasitesi artacak mıdır sorusuna çalışanların(%48,0)'ı tamamen katılıyorum,(%30,6)'sı kısmen katılıyorum,(%6,6)'sı kararsız,(%2,6)'sı kısmen katılmıyorum ve (%12,0)'ı ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir. Mobilya ürün olarak mühendislik aşamasıyla değerlendirildiğinde istenen ülke içi (TS) ve ülke dışı (ISO) standartlar akreditasyonu sağlanacak böylelikle tüm mobilyalar güvenilir olacaktır Sorusuna çalışanların(%37,3)'ü tamamen katılıyorum,(%21,3)'ü kısmen katılıyorum,(%9,3)'ü kararsız,(%5,3)'ü kısmen katılmıyorum ve (%26,6)'sı ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir. İşyerimizde yeterli miktarda mühendis kadrosu olmaması, iş güvenliğinden haberdar olmamamız, iş etüdü, zaman etüdünün olmaması, Pazar payımızın küçük olması nedeniyle ürünlerimiz yeterli kalite düzeyinde olmayıp, ilgili testlere de bu yüzden ihtiyaç duymamakta mıyız sorusuna çalışanların(%36,6)'sı tamamen katılıyorum,(%30,6)'sı kısmen katılıyorum, (%12,0)'ı kararsız,(%2,6)'sı kısmen katılmıyorum ve (%18,6)'sı ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir. Üniversitelerde “ mobilya mühendisliği “ olmalı ve tüm alanlarda olduğu gibi bu alanda da uzmanlık olmalıdır sorusuna çalışanların(%53,3)'ü tamamen katılıyorum,(%20,0)'ı kısmen katılıyorum, (%6,6)'sı kararsız,(%6,6)'sı da kısmen katılmıyorum ve (%9,3)'ü ise tamamen katılmıyorum görüşünü belirtmiştir.

4 TARTIŞMA VE SONUÇ

Artvin’de bulunan mobilya ve ahşap işleri üretim sektöründeki işletmelerde analizi amacıyla, 10 farklı mobilya üretim tipleri ve ürün kalitesi analizi amacıyla iş yerinde 75 çalışana yapılan anket uygulamasının sonuçları aşağıda gösterilmiştir.

İşletmelerde çalışan işçilerin büyük bir kısmı erkek çalışanlardır. Birtekin (2015) tarafından Hatay ve Gaziantep illerinde yapılmış benzer çalışmada çalışanların(%90)’nı erkek çalışanlar olduğu tespit edilmiştir. Ve çoğunluğun erkek olması mobilya ve ahşap sektörünün çoğunlukla kas gücü gerektirmesindedir. Bu Sektörde bayanlar daha çok kas gücü gerektirmeyen üretim kısımlarının dışında proje, yönetim, pazarlama ve satış kısımlarında çalışmaktadır.

Çalışanların yaklaşık(%80)’i 21-30 yaşlarında, 31-40 yaşlarında, 41-50 yaş grubunda olduğu ve bu da çalışanların genç işçilerden oluştuğu belirlenmiştir. İşletmelerde çalışan işçilerin lise(ortaöğretim) olması özele inildiğinde meslek lisesi mezunu olmaları sektörün bilen kişiler tarafından tercih edildiği belirlenmiştir.

İşletmelerdeki toplam çalışan sayısı bakımından çoğunluğu 1-10 arasında işçi çalıştıran işletmelerin oluşturduğu ve. Bu durum ekonomik büyüklük anlamında olmasa’da sayısal olarak sektörde küçük işletmelerin daha fazla olduğunu göstermektedir. İşletmedeki pozisyonlarına göre Çalışanların çoğunun işçi ve usta oldukları mühendis ise az sayıda olduğu belirlenmiştir. Bu da mobilya endüstrisi mühendisliğinde istihdamın azalmasına sebep olmaktadır.

Çalışanların büyük bir bölümünün 4 yıldır aynı işyerinde çalıştığı ve bir kısmının’da 4-7 arasında işyeri değiştirdiği belirlenmiştir. İşletmelerde personel sirkülasyonu olduğunun bir göstergesidir.

İşletmelerde Mobilya Üretiminin (%91,6)’sı mutfak dolabı, genç odası, yatak odası ve vestiyer olduğu belirlenmiştir. Artvin ilin de en çok üretilen ürün tipleri bunlar olması bu tür ürünlerin daha çok ihtiyaç duyulduğudur.

İşletmelerde mobilya üretim şeklinin(%93,3) ile siparişe dayalı olduğu belirlenmiştir. Bunun nedeni ise sürekli değişen model tipleri ve alıcı istekleridir.

Katılımcıların büyük bir çoğunluğu anket formunda, işletmelerinde bulunan yeni çıkan makinelerin güvelik sistemlerini iyi veya çok iyi olarak işaretlemiştir. Bu durum muhtemel kaza ve tehlikelerin makine kaynaklı olma ihtimalinin azlığının işaretidir.

Ankete katılan çalışanların yaklaşık yarısı meslekte 6 yıl ve üzeri deneyime sahiptir. Bu durum meslekteki tehlikeleri tespit etmeye ve önceden önlem almaya yeterli olmakla beraber kalan yarısı için aynı ifade geçerli değildir.

Çalışanların yaklaşık (%10,6)'sın da meslek hastalığı olduğu görülmüştür. Bu oran önlem alınarak dahada azaltılabilir.

Yine çalışanların yaklaşık (%22,6)'sının iş kazası geçirdiği ortaya çıkmıştır.Kaza geçirenlere iş kazalarının özel olarak nedenleri sorulduğunda teçhizatın eski olması, mesleki konulardaki eğitim ve tecrübe eksikliği,dalgınlık ve motivasyon eksikliği gibi sorunları söylemişlerdir. Bu oranın işletmelerde dalgınlığa sebep verebilecek etkenleri azaltarak, sosyal faaliyetlerle motivasyon arttırılarak azaltılabileceği düşünülmektedir. Tecrübe ve eğitim eksikliği ise zamanla giderilebilir. İş sağlığı ve güvenliği algısının iş tatminini olumlu yönde etkilediği görülmüştür (Altay, 2015).

Çalışanların yaklaşık olarak (%93,3)'ü ürünlerinin kaliteli olduğunu belirtip ve kaliteli ürün ürettikleri belirlenmişti. ve (%6,6)'sı ise öyle düşünmediği bunu etkileyen faktör ise nem, hazır olarak gelmesi, test laboratuvarlarının olmaması olduğu ifade etmektedirler.

Yine çalışanların yaklaşık olarak (%96,0)'ı müşteri memnuniyetine önem verdikleri ve bunu sektör için ve piyasada rekabet için oldukça önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Çalışanların büyük bir bölümünün 5 yıldır aynı işyerinde çalıştığı ve bir kısmınınsa 1-2 yıl arasında işyeri değiştirdiği gözlemlenmiştir. İşletmelerde personel sirkülasyonu olduğunun önemli bir göstergesidir.

Çalışanların %46,6'sı işletmenin son 10 yılda 2 veya daha az makine yenilediği, %42,6'sıda malzemeleri hiç yenilemediğini belirtmişlerdir. Teçhizatın eski olmasının

kaza sebeplerinden olduğunu önceki maddelerde belirtilmiştir. Her ne kadar ekonomik dengelere bağlı olsalda makine ve malzemeler için 10 yıllık bir süre, işletmeler içinde söz konusu oranlar, insanların sağlığı düşünüldüğünde oldukça fazladır. İnsan sağlığı açısından bu süre ve oran mutlaka düşürülmelidir.

Çalışanların (%84,0)'ı işyerlerindeki alanı üretim ve kapasite açısından yeterli bulmuşlardır.

İşletmelerin %84'ünün yerleşim planını teknik uzmanlar(Mühendis gibi) ve işyeri sahibi tarafından yapmıştır. Yorumlanacak olursa işletmelerin %44'ü teknik konularda uzman, yani mühendis tarafından yapılmaktadır.

Çalışanların %33,3'ü işletmelerindeki CNC makinesini, 26,6'sı şerit testere makinesini , %22,6'sı de daire testere makinesini ve kalan %17,2'side diğer makineleri yenilemek istemiştir. Gözlemlenen sebepler eski olması, sürekli arıza vermesi ve yetersiz olması şeklinde sıralanabilir.Eksik yapılan veya düzenli yapılmayan bakım ve onarımın, çalışılan ortamda tehlikeli durumlara, kazalara yol açtığı bildirilmiştir (Gök, 2017).

Çalışanların (%73)'ü sektörün ergonomik olduğu görüşünü belirlemektedirler. Bu da çalışanların iş yerin de çalışma esnasında dikkatli oldukları ve işi benimsediği ortaya çıkmaktadır. Ve yine çalışanların (%26,6)'sı ergonomik olmadığı görüşünde. Bu da çalışanların dikkatli olmadığı belirlenmiştir.

Çalışanların büyük bir çoğunluğunun günlük çalışma saatleri 08:00-18:00 aralığındadır. 4857 sayılı iş kanuna göre günde çalışmanın süresinin 7,5 saat olduğu düşünüldüğünde, çalışanlar söz konusu kanun 41. maddesinde belirtilen haftalık 45 saati aşan çalışma olarak tanımlanan fazladan çalışmaya dayandırılarak günlük 2,5 saat fazladan çalıştırıldığı ortaya çıkmıştır (T.C Resmi Gazete, 2003).

Çalışanların (%94,6)'sı mobilya alıcılarıyla temas halinde olduğu belirlenmiştir. Ve bu da üretilen ürünlerin müşteri ihtiyacı odaklı olduğu belirlenmiştir.

Genel anlamda çalışanlar işletmelerinin fiziki yerleşim planlarından ve mekan-atölye-kullanıcı ilişkisine yönelik, çalışma alanı, malzeme ve makinelerin sayısı, sağlamlığı, kalitesi ve hareket edebilme özelliklerinden memnundurlar.

Çalışanların bilinçsizliği, acele etmesi, stres, mesleki eğitim ve tecrübe eksikliği, çalışanların kişisel sorunları, çalışanların iş yerleriyle ilgili sorunları iş kazalarının

sebeplerinden olduğu tespit edilmiştir. İş yoğunluğu azaltılarak, gürültü, toz ve aydınlanma problemleri giderilerek, işletmelerde kullanılan teçhizatın bakım ve onarımı zamanında yapılarak, sürekli eğitim, bilinçlendirme ve ödüllendirme sistemi, çalışanların iş kazalarına maruz kalmamak için neler yapılabilir sorusuna, verdikleri cevaplarıdır. Güneysu (2017) tarafından yapılan çalışmada meslekteki riskler değerlendirildiğinde, talimatların hazırlanması, eğitimlerin verilmesi ve tehlike arz eden işletme malzemeleri için koruyucu önlemlerin alınması ve alınan bu kontrol önlemlerinin işletme tarafından uygulanması durumunda yüksek ölçekli olarak belirlenen risklerin orta ölçekli veya düşük ölçekli risk seviyesine indirilebileceği tespit edilmiştir.

Çalışanların işletmelerinde mobilya üretim tipleri ve kalitesi araştırmasında kalite kontrolü ya kendi olanaklarıyla yaptıkları veya ürün sipariş ettikleri yerde yapıldığı bilgisine varılmıştır. Yani Artvin ilindeki mobilya işletmelerinin kaliteye önem verdiği görülmektedir. Ve ürünler standartlar dahilinde olduğu belirlemiştir. İşletmelerde üretilen ürünlerin yurt içi ve yurt dışı pazarlarda satılabilir bilgisi bize ürünlerin standartlar dahilinde olduğu bilgisine varılır. Artvin'in nüfus oranı Artvin'deki mobilya üretim sayısını da belirtmektedir. Çalışanların mobilya endüstrisinde iç dış, özel genel mekan kavramına (%50,6)'sı ile olması gerektiği yönünde bilgi verilmiştir. Bu da ihtiyaç duyulan yere göre mobilya anlamına gelmektedir. Çalışanların (%65,3)'ü mobilya sektör kalitesi, marka, coğrafi konum işyeri büyüklüğü kalifiye insan gücüne dayalı olduğunu belirtmiştir. Bu da hem alıcı hem de satıcı noktasından oldukça önem arz eder. Artvin ilinin coğrafi yapısı ve malzemeye uzaklığı üretim miktarını (%54,6)'sı ile oldukça etkilediği gözlemlenmiştir bunu da ürün stok depoları yaparak giderebiliriz görüşüne varılmıştır. Ve yine kalite ve ürün tipleriyle ilgili ticaret ve sanayi bakanlığı tarafından seminer ve kursun ihtiyaç olduğu belirlenmiştir ve çalışanların (%53,0)'ı kesinlikle katıldığı belirtilmiştir. Bunun ne kadar önemli olduğu belirlenmiştir. Artvin ilinde ürün test laboratuvarının olmaması hem coğrafi yapı hem de ürünlerin ekserisi dışarıdan hazır olarak gelmesi bunu etkilemektedir. Ve çalışanların (%46,6)'sı ise buna katıldığı belirlenmiştir. Artvin de mobilya atölyeleri birleştirilmesi daha kapsamlı şekilde çalışma adına ürün tipleri ve kalitesinin daha da artacağı kanısına varılmıştır. Çalışanların (%48,0)'ı bu konuda hem fikir olduğu belirtilmiştir. Artvin ilinde mobilya sektöründe yeterli miktarda çalıştırıldığı aynı

zamanda da mühendissiz olamayacağı belirtilmiştir. Ve mobilya mühendisliğinin kesinlikle olması kanısına varılmıştır.

5 ÖNERİLER

Üretici işletmelerin ekonomik yaşamlarını sürdürebilmeleri için en çok önem vermesi gereken konulardan birisi de kalitedir. Kalite kavramı mobilya üretimi yapan tüm işletme çalışanlar tarafından benimsenmeli ve yönetim anlayışları bu sistem etrafında belirlenmelidir. Bu kalite anlayışı pazarlama stratejilerini arttırabilmek için de gereklidir. Kısaca, mobilya sektöründe faaliyet gösteren üretici işletmeler kullanışlı, dayanıklı, kaliteli mallar üretmeye çaba sarf etmeleri gerektiği söylenebilir. Artvin de de bunu yapabildikleri söylenebilir.

Çalışanlarla alakalı sorunlar gerekli bilgiye sahip çalışan bulma noktasında güçlükler bu sektörleri sıkıntılı hale getirmektedir. Gerekli bilgiye sahip çalışan sıkıntısı, temelinde üniversite-sanayi ortaklaşa yapılarak halledilebilir. Öyle de, tüm ülkede mobilya ve dekorasyonda iş gören birden fazla Meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır. Bu sahalarla birlikte hareket edilerek daha staj sırasında sektörün ihtiyacına uygun öğrenci tespiti yapılarak, mezuniyetlerinden hemen sonra çalıştırılabilirler.

Mobilya üretim tiplerini işletmeler birlikte yapabilirler ve bu da ham kalite hem de ürün modelleri açısından daha da geliştirilebilir.

Mobilya Üretiminin (%91,6)'sı mutfak dolabı, genç odası, yatak odası, ve vestiyer olduğu ve bununla birlikte el sanatları ve oymacılığı da gün geçtikçe kullanım alanını yetirmekte ve yok olmakta. Bunun önüne geçmek için de teşviklerin getirilmesi oyma ustalarının bulunup üretimlerine teveccühleri arttırılabilir.

EKLER

1. Anket Formu

ANKET FORMU

ÇEŞİTLİ MOBİLYA TİPLERİ VE KALİTE DÜZEYLERİNİN ARTVİN ÖLÇEĞİNDE BELİRLENMESİ UYGULANMASINDA GÖRÜŞ/ÖNERİ ANKETİ

DEĞERLİ KATILIMCI;

Bu çalışma gerek size ve gerekse ülke ekonomisine katkı sağlaması amacıyla planlanmıştır. Çalışmaya katılımınız planlanan araştırmanın sonuca ulaşması noktasından oldukça önem arz etmektedir.

Gösterdiğiniz ilgi ve anlayış için çok teşekkür ederiz.

SORULAR

1.Cinsiyetiniz

- Kadın   Erkek

2. Yaşınız kaçtır

- 20 Yaş ve Altı   21-30 Yaş   31-40 Yaş   41-50   50 Yaş ve Üzeri

3. Eğitim durumunuz nedir

- İlkokul   Ortaokul   Orta Öğretim (Lise) Mezunu
 Ön Lisans Mezunu   Lisans Mezunu

4. İşletmedeki toplam çalışan sayısı?

- 1-10   11-20   21-30   31-40   Diğer(Belirtiniz).....

5. İşletmedeki pozisyonunuz nedir?

- İşçi   Usta   Usta Başı   Mühendis

6. İşletmedeki Görev Süreniz ne kadar?

- 3 yıl ve aşağısı   4-7 yıl   8-11 yıl   12 yıl ve üzeri

7. İşletmedeki mobilya tipiniz nedir?

- Mutfak dolabı   Genç odası   Yatak odası   Vestiyer   Diğer(Belirtiniz)

8. Üretim miktarını siparişe göre belirleme durumu

- Siparişe göre   Karma

9. Yeni çıkmış makinelerin güvenlik sisteminin yeterliliğini nasıl buluyorsunuz?

- Kötü   Çok kötü   İyi   Çok iyi   Diğer(Belirtiniz).....

10. Meslekte kaç yıldır çalışıyorsunuz?

- 1-3   3-6   6-12   12-24   24 ve üstü

11. Herhangi bir meslek hastalığınız var mı?

- Evet(Belirtiniz).....   Hayır

12. Meslekte çalışma sırasında iş kazası geçirdiniz mi?

- Evet(Kaza geçirdim)   Hayır(Kaza geçirmedi)

13. Üretim tipinizin kaliteli olduğunu düşünüyor musunuz?

- Evet (belirtiniz)..... Hayır

14. Müşteri memnuniyetine önem veriyor musunuz?

- Evet   Hayır (Belirtiniz).....

15. Çalıştığınız işyeri ile beraber son 5 yılda kaç işyeri değiştirdiniz?

- Hiç   1-2   3-4   5-6   Diğer.....

16. Son 10 yılda kullandığınız makine ve tezgâhları kaç defa yenilediniz?

Makine Atölyesi Makineleri Hiç 2 ve daha az 3 ya da 4 5 ve üzeri

Tezgâh Atölyesi Malzemeleri Hiç 2 ve daha az 3 ya da 4 5 ve üzeri

17. Kullandığınız makineleri kaç yıl önce satın aldınız?

0-2 Yıl 3-4 Yıl 5-6 Yıl 7-8 Yıl 9 Yıl ve üzeri

18. İşyerinizin alanı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Çok Büyük Büyük Orta Küçük Çok küçük

19. İşyerinizin yerleştirilmesi kim tarafından yapılmıştır?

Tüm Çalışanlar İş yeri sahibi Usta Teknik Öğretmen-Mühendis Satıcı tarafından Diğer.....

20. Şu anda imkânınız olsa ilk olarak hangi makinenizi yenilersiniz?

Daire Testere Makinesi Şerit Makinesi Planya Makinesi CNC Makine (çok yönlü) Zımpara Makinesi Freze Makine Diğer(Belirtiniz).....

21. Mobilyacılık Mesleğinin ergonomik olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet Hayır(Belirtiniz).....

22.Günlük işe başlama ve iş bitirme sürenizi belirtiniz?

Başlama : 07.30 08.00 08.30 09.00 09.30

Bitirme: 16.30 17.00 17.3018.0018.30

23Yeni ürünlerinizi tasarlarken mobilya üreticileri ile herhangi bir temas, fikir alışverişinde bulunuyor musunuz?

Evet Hayır(Belirtiniz).....

24 İçinde bulunduğunuz mekâna taşındıktan sonra malzemelerin uyumu ile ilgili ortaya çıkan sorunları işaretleyiniz. (Birden fazla işaretleme yapılabilir.)

24.1. Makineler küçük ya da sayısı az olduğu için işletme alanı büyük geldi.

24.2 Makineler fazla ya da büyük olduğu için atölye kullanımı çok rahat değil.

24.3 Makine, tezgâh, dolap, el gereçleri vb yerleştirmekte zorlandım.

24.4 Şuan ki atölyede rahat kullanım alanına sahip değilim.

24.5 Makine atölyesini tam kapasite kullandığımda atölyeyi kullanmakta zorlanmaktayım.

24.6 Makine atölyesinde kesim alanı yeterli olmadığından malzemeleri taşımakta zorlanıyorum.

24.7 Makineler büyük olduğundan bir kısmını makine atölyesine yerleştiremedim veya farklı bir yere kaldırdım.

24.8 Atölyedeki kolon, kalorifer peteği, balkon kapısı vb. nedenlerden dolayı istediğim yerleşim planını uygulayamadım.

24.9 Herhangi bir sorun çıkmadı uygun bir yerleştirme yaptım.

24.10 Diğer (Belirtiniz).....

.....

25. Sizde mobilya ürün tipleri ve kalitesi noktasında Artvin’de neler yapılabilir. Varsa önerilerinizi belirtiniz.

.....

26. Altta işyeri- mobilya işletmesi- kullananla ilgili soruları uygunluk noktasını baza alarak uygun soruyu sağ tarafa X koyarak işaretleyiniz.

BİLGİLER	Tamamen Memnunum	Kısmen Memnunum	Kararsızım	Kısmen Memnun Değilim	Tamamen Memnun Değilim
26,1. İşyeri alan ölçekleriyle makinenizin ölçüleri birbirine uyumundan memnunmusunuz?					
26,2..İşyeri malzemeleri sayılarının (miktarları) işyeri mekânı ile uyumundan memnunmusunuz?					
26,3Çalışma alanı, Makinenin ölçekleriyle insanın ölçüleri birbirineuyumundan(Kullanabilirlik) memnunmusunuz?					
26,4. Makine ebatlarından memnunmusunuz?					
26,5. İşyeri malzeme sayısı ile çalışan sayısının uyumundan memnunmusunuz?					
26,6. Makine, tezgâh, dolap gibi malzemelerin, işyeri içerisinde taşınabilme özelliklerinden memnunmusunuz?					
26,7.İşyerinde kullandığımız malzemelerin ağırlıklarından ne ölçüde memnunmusunuz?					
26,8İşyerinde kullanılan malzemelerin levha, ahşap, araç gereç, donanım vb. kalitesinden memnunmusunuz?					
26,9..işyeri malzemeleri dekoratif memnunmusunuz?					
26,10.Kullanılan malzemelerin mukavemetinden memnunmusunuz?					
26,11.Çalışma tezgâhı kullanımından memnunmusunuz?					
26,12.Tezgâh ve sandalyelerin hareket veya yer değiştirme özelliğinden memnunmusunuz?					
26,13. Yerleşim planı ile işyerindeki kullanım alanından memnunmusunuz?					
26,14. İşyerinin geometrik yapı özelliğinden memnunmusunuz?					
26,15.Şu anda mevcut işyerinde (ölçü, işlevsellik vb.)ne derecede memnunsunuz?					
26,16.Şu anda mevcut işyerinizde geometrik yapısından (şeklinden) ne ölçüde memnunsunuz?					
26,17. Makinelerin sökülüp takılabilir olma özelliğinden memnunmusunuz?					

(Birtekin, 2015; Akif,2016)

27.Mobilya Endüstrisi İşletmelerinde Ürün Tipleri Ve Ürün Kalitesi ile alakalı sorulardan size uygun olan seçeneği sağ tarafa X ile işaretleyiniz.

BİLGİLER	Tamamen Memnunum	Kısmen Memnunum	Kararsızım	Kısmen Memnun Değilim	Tamamen Memnun Değilim
27,1. Çalışmış olduğunuz işletmede kalite kontrol yapılmaktadır.					
27,2. İşletmede üretilen tüm ürünler standartlar dahilinde üretilmektedir.					
27,3. Üretilen tüm mobilya ve diğer ürünler rahatlıkla yurt içi ve yurt dışı pazarında satılabilir niteliktedir.					
27,4. İşletmemizde tüm ürünlerin testlerini kısmen kendi olanaklarımızla yapıyoruz yapamadıklarımızı özellikle ihraç ürünlerinde testlerin yapıldığı yere yolluyoruz.					
27,6. Artvin için Mobilya üretim tiplerinin yeterli olduğunu düşünüyoruz					
27,7. Günümüz mobilya endüstrisinde iç, dış, özel, genel mekan mobilya kavramına katılıyor musunuz?					
27,8. Mobilya sektör kalitesi, marka, coğrafi konum, işletmenin büyüklüğü, kalifiye insan gücü gibi faktörlerle doğru orantılı olup; iç/dış pazar artışında bu yapı önemlidir.					
27,9. İlimizin coğrafi uzaklığı üretim miktarımızı düşürmekte bu durumda kalite ve ürün çeşitleri istenen seviyeye gelememiştir.					
27,10. Ürün kalitesi yönüyle mobilya sanayi ve işletmeleri Ticaret ve Sanayi Bakanlığı desteğiyle ürün testleri, kontrolleri ile ilgili seminer, kurs ve uygulamalı eğitimler yapılmalı; sertifika programı oluşturulmalıdır.					
27,11. İş yerlerinde KOSGEB veya Bakanlık desteğiyle işyeri büyüklüğü, ürün yapısı ve coğrafi konuma göre küçük ölçekte de olsa prototip ürün test laboratuvarları oluşturulmalıdır.					
27,12. Artvin il merkezi mobilya atölyeleri birleştirilip orta ve büyük ölçekli işletmeler haline getirildiğinde ürün testleri, kalite kontrolü istenen normlarda olacak ve iş/işgücü kapasitesi artacaktır.					
27,13. Mobilya ürün olarak mühendislik aşamasıyla değerlendirildiğinde istenen ülke içi (TS) ve ülke dışı (ISO) standartlar akreditasyonu sağlanacak böylelikle tüm mobilyalar güvenilir olacaktır.					
27,14. İşyerimizde yeterli miktarda mühendis kadrosu olmaması, iş güvenliğinden haberdar olmamamız, iş etüdü, zaman etüdünün olmaması, Pazar payımızın küçük olması nedeniyle ürünlerimiz yeterli kalite düzeyinde olmayıp, ilgili testlere de buyüzdün ihtiyaç duymamaktayız.					
27,15. Üniversitelerde “ mobilya mühendisliği “ olmalı ve tüm alanlarda olduğu gibi bu alanda da uzmanlık olmalıdır					

KAYNAKLAR

- Akın, H. 2003. İstanbul'da KOBİ Kapsamındaki Mobilya Üretim İşletmelerinin Yapısal Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Akyüz, İ., 1998. Mobilya Tercihinde Tüketici Davranışlarının Cinsiyet Açısından Araştırılması: Trabzon İli Merkez İlçe Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Anonim, 2010. Sanayi Genel Müdürlüğü, Türkiye Mobilya Sanayi, Mobilya Sektör Raporu, Ankara.
- Aras R., Mobilya Stilleri, Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Öğretim Üyesi, 1.Baskı,Ankara 1982, s.18.
- Altay, S., 2015.Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği: İş Sağlığı ve Güvenliğinin İş Tatmini Üzerine Etkisi: Çimento Sektöründe Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Birtekin, Ö., 2015. Hatay ve Gaziantep İlleri Kapsamında Bulunan Ahşap İşleri ve Mobilya Üretim Sektöründeki İşletmelerde İş Sağlığı ve Güvenliği Tedbirlerinin ve Bilinebilirliğinin Araştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Demirci, S., 2005. Türkiye Mobilya Endüstrisinin Sorunları ve Çözüm Önerileri, Politeknik Dergisi, 4, 369-379.
- Demirel, S. ve Ergün, B., 2015. Mobilya Test Tekniklerinin Ülkemizdeki Durumu ve Uygulanmasının Önemi, III. Ulusal Mobilya Kongresi, Konya, 324-330.
- Dizdar, E. N ve Özen, R., 2001. Ahşap Mobilya Endüstrisinde Üretim Verimliliği İçin Dış Etüdü Uygulamaları, Teknoloji Dergisi, Sayı:1-2, 1-9.
- DPT, 1995. VII. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Orman Ürünleri Sanayi Özel İhtisas Komisyon Raporu, DPT Yayın No: 2376, Ankara, 90 -102.

- Erdem, T., 2007. Mobilya Tarihine Genel Bakış ve Art Deco, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Eriç M., ERSOY Halit Yaşa, YENER Nuran; “Günümüz Konutlarında Rasyonel Donatım”, 50.Kelebek Yılı Araştırma Ödülü,Teknografi Matbaası, Kasım 1986.
- Gegez, E., 2007. Pazarlama Araştırmaları, Geliştirilmiş 2. Baskı, Beta Basım A. Ş., Yayın No: 1742, İstanbul.
- Gence U., Yüksek Lisans Tezi, “Türkiye’de Bazı Mobilya Tiplerinin Üretiminde Kullanılan Malzeme ve Fire Oranlarının Belirlenmesi”, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 2001.
- Güneysu, G., 2016. Bir Kereste İşletmesi Üretim Sürecinde İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme Çalışması, Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Gök, H., 2017.Bakım Onarımında İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarının Önemi Bu Sektörde Çalışanların Farkındalıklarının Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Güray, A. ve Baykan, İ., 1993. Mobilya Endüstrinde Kalite Kontrol ve Test Standartları, Hacettepe Üniversitesi, Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Bölümü, Ankara.
- Gürpınar, K., ve Barca, M., 2007. Türk Mobilya Sektörünün Uluslararası Rekabet Gücü Düzeyi ve Nedenleri. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Dergisi, 41-61.
- Hasol D., “Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü”, Geliştirilmiş 6.Baskı, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul 1995.
- Kök, G., 2009. Dünyada ve Türkiye’de Orman Ürünleri Arz Talep İlişkileri, II. Ormancılıkta Sosyo-Ekonomik Sorunlar Kongresi, 19-21 Şubat, Isparta, Bildiriler Kitabı, 349 – 360.
- Kurtoğlu A., 1986. Mobilya Stillerinin Tarihi Gelişimi, İÜ Orman Fakültesi Dergisi, 19 (3), 70-81.

- Malkoçoğlu, A., 2010. Mobilya Endüstrisinde Kalite Kontrol ve Standardizasyon, (Ders Notu), Trabzon.
- MÜSGAD, 2013. Dayanıklı Tüketim ve Mobilya Sektör Raporu, No:86, İstanbul.
- MÜSİAD., 2013. Mobilya Sektör Raporu. İstanbul.
- Naing, L., Winn, T. ve Rusli, B.N., 2006. Partical Issues in Calculating The Sample Size For Prevalence Studies, Archives of Orofacial Sciences, 1, 9-14.
- Olpak, N., 2013. Dayanıklı Tüketim ve Mobilya Sektör Raporu. İstanbul: MÜSİAD, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneđi.
- Öncer, M., 1991. Orman Ürünleri Sanayinde Üretim Planlaması ve Kontrolü, M. P. M Yayınları, No: 443, Ankara.
- Özkara, Ö., 2004. Türkiye'deki Ahşap Parke Endüstrisinin Bugünkü Durumu ve İleriye Dönük Pazar Potansiyelinin Araştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Öztürk, M.A. Mobilya Endüstrisinde Test Teknik / Standart Uygulamaları: Artvin İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi Artvin Çoruh Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Artvin Haziran 2016
- Parlatır, I., 2000. Türk Dil Kurumu Baskısı, Ankara
- Sadık Y., 2005. Panel Mobilya Üretim Planlama Uygulaması, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sakarya, S., 2014. Mobilya Sektör Raporu. Ankara: Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliđi.
- Sönmez, Ş.Ö., 2011. Günümüz Ekolojik Mobilyalarının Tarihsel Gelişim İçinde İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Şener, N., 2006. Mobilyada Kullanılan Ahşap Malzeme, Yüzey, Üst Yüzey İşlemler ve Koruma, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

T.C. Resmi Gazete, 2003. 4857 Sayılı İş Kanunu. (25134), 10.06.2003.

T. C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2012. Sektörel Raporlar ve Analizler Serisi, Mobilya Sektörü Raporu (2012/1), Sanayi Genel Müdürlüğü, Ankara.

TOBB, 2013. Türkiye Mobilya Ürünleri Meclis Raporu, 63 s.

Tuğcuoğlu, Ç. C., 2008. Göçer Kültürlerde Mobilyalar Ve Günümüze Uyarlanması. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Endüstri Ürünleri Tasarımı Ana Sanat Dalı Yüksek Lisans Tezi, 60 s.

Ural, A. Ve Kılıç, İ., 2011. Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi, Detay Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara.

Vural M., Doğadaki Formların Mobilya Tasarımına Etkisi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul – Ekim 2004, s.3.

URL-, <http://www.nufusu.com/il/artvin-nufusu>, Erişim Tarihi: 5 Şubat 2016.

URL-, http://www.artvintso.org.tr/Artvin-Hakkinda_ATSO-Raporlar-TR.html, Erişim Tarihi: 20 Mart 2016

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı :ORHAN Enes
Uyruğu :T.C
Doğum tarihi ve yeri :01.01.1991-Hınıs/ERZURUM
Medeni hali :Bekâr
Telefon :05395902279
Faks :
E-posta :enes_orhan25@hotmail.com

Eğitim

<u>Derece</u>	<u>Eğitim Birimi</u>	<u>Mezuniyet Tarihi</u>
Yüksek Lisans	Artvin Çoruh Üniv./Orman Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı	2016 – ...
Lisans	Artvin Çoruh Üniv./Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü	2011 – 2015
Lise	Hınıs çok programlı lisesi/ERZURUM	2005– 2009

Yabancı Dil: İngilizce